№ 150 (2650) ▪ Середа, 22 серпня 2001 року ▪ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Біля будинку Кабінету Міністрів України знову з'явилися шахтарські пікети.
(Продовження теми — на 2-й стор.).
Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

ЦЬОГО ДНЯ

▪ 1838 р. У Києві почав діяти Інститут шляхетних дівчат. ▪ 1901 р. Народився Анатолій Галан (А. Калиновський), український письменник і журналіст у США. ▪ 1918 р. Помер історик Іван Лучицький. Тривалий час — професор Київського університету. ▪ 1943 р. Тривав II Надзвичайний збір ОУН. ▪ 1972 р. Померла відома письменниця Агата Турчинська. Авторка, зокрема, поем «Дитинство поета» і «Тарасова гора».

Живим залишилися страшні спогади

Учора і сьогодні Донецьк ховає гірників, які загинули внаслідок вибуху на шахті імені Засядька.

У вівторок на Щегловському цвинтарі з'явилися одинадцять свіжих могил. Одразу за огорожею кладовища — повітроподавальний ствол шахти. Того недільного дня звідси виходили на поверхню живі. Звідси ж піднімали мертвих. Підземний вибух забрав життя 36 гірників і ще десять залишив у підземному полоні. Сиротами вмить стали понад 50 неповнолітніх дітей.

(Закінчення на 2-й стор.)

Співчуття від Ради Європи

Генеральний секретар Ради Європи Вальтер Швіммер висловив глибоке співчуття українському урядові, рідним і близьким загиблих унаслідок трагедії на шахті імені Засядька. На його думку, катастрофа «є нагадуванням про те, що десятки тисяч шахтарів в Україні та інших країнах усе ще використовують застарілі методи видобування вугілля, ризикуючи своїми життями для забезпечення енергетичних потреб своїх держав».

Питання повернення назад — не актуальне

На шляху демократизації і становлення ринкової економіки «Україна має не тільки тенденції, а й позитивну динаміку розвитку», — наголосив Голова Верховної Ради України Іван Плющ під час зустрічі з американським сенатором Чаком Хейгелом. На його думку, успіхи розвитку нашої держави очевидні і надають упевненості в її майбутньому. Голова ВР привернув увагу співрозмовника до того, що питання повернення старої економічної системи зникло само по собі, щойно реформи почали давати реальні результати. Стосовно обговорюваних на зустрічі аспектів політичного розвитку України Іван Плющ зазначив: «Ми будуємо державу не тільки для українців, а для всього народу України». Чак Хейгел, у свою чергу, відзначив «вражаючий прогрес» нашої країни, що є наслідком політичних та економічних реформ. На його думку, досягнення останнього десятиріччя заклали міцний фундамент, на якому можна побудувати розвинене суспільство.

НАЙКРАЩЕ, ЩО В НАС Є

Завершилися другий Всеукраїнський фестиваль майстрів мистецтв та народної творчості і конкурс «Голос України». Підбиваємо їх підсумки на 4—5-й стор.

Фанфарний... бум-бум

Врожай-2001

Напередодні урочистого засідання Хмельницької обласної ради з нагоди 10-річчя незалежності України в області оприлюднено телеграму глави облдержадміністрації Президентові України і привітання Президента подолянам з приводу збору мільйонної тонни хліба.

Та навіщо такі гучні фанфари за зовсім буденних цифри і події?! Треба висловлювати співчуття, що подільським аграрникам та фахівцям не вистачило таланту і хліборобської мудрості, щоб попри погодні негаразди виростити кращий урожай. Бо, скажімо, на Поділлі доглянутий ячмінь справні газди збирали по 60—80 центнерів!

(Закінчення на 3-й стор.).

Про митрополита забули?

Напередодні святкування 950-річчя Свято-Успенської Києво-Печерської лаври адміністрація Президента України надіслала предстоятелям усіх православних церков світу офіційне запрошення на ювілейні торжества. Проте при цьому, ***повідомляє агентство Благовіст-інфо***, було порушено церковний етикет: у запрошеннях відсутній підпис глави Української православної церкви Московського патріархату (УПЦ МП) митрополита Володимира (Сабодана). За твердженням митрополії УПЦ МП, глави православних церков розцінили факт порушення церковного етикету як ознаку неповаги представників світської влади України до УПЦ МП і від візитів відмовилися.

P. S. Стала до ладу перша черга сховища ядерного палива на Запорізькій АЕС

Акції

Біля стін уряду — шахтарі

(Початок на 1-й стор.).

Гірники донецьких шахт «Карбон» (Шахтарськ), «Комсомолець» і шахти імені Гагаріна (Горлівка) мають намір пікетувати Кабінет Міністрів України до повного виконання їхніх вимог.

В інтерв'ю агентству **«Інтерфакс-Україна»** в понеділок інженер з охорони праці шахти «Карбон» Михайло Щербаков заявив, що акція відбуватиметься щодня. За його словами, шахтарі цього приватного підприємства вимагають усунення тиску з боку податкової адміністрації та інших контрольних органів, виплати грошей за відвантажене вугілля, «включення шахти «Карбон» до держрезерву». За словами М. Щербакова, торік шахту перевіряли 202 з 240 робочих днів. За відвантажене вугілля їм не платять жодної копійки, стверджує він, тоді як інші шахти отримують держпідтримку.

Учасники акції — члени Асоціації шахтарів-інвалідів шахти імені Гагаріна з Горлівки — вимагають зробити переобчислення щомісячного відшкодування збитків за вищим коефіцієнтом, виплатити заборгованість зі щомісячного відшкодування збитків за втрату здоров'я за три роки і за судовими позовами, що не виплачуються з 1992 року.

Живим залишилися страшні спогади

Трагедія

(Початок на 1-й стор.).

Організацію поховання загиблих повністю взяли на себе шахта та міська влада. Для допомоги родинам відкрито благодійні рахунки.

Тим часом у лікарнях міста перебувають 28 гірників, які отримали опіки і травми. 18 із них доставлені до Інституту невідкладної та відновної хірургії в Донецьку, причому стан більшості пацієнтів медики оцінюють як важкий.

Едуард Денисенко, помічник начальника дільниці вентиляції і техніки безпеки, а нині пацієнт опікового відділення, зізнався кореспондентові «Голосу України», що повірити в те, що залишився живий, зміг лише наступного після аварії дня.

— Сталося так, що я саме розвертався спиною, — згадує Едуард. — Поки розмовляв із хлопцями, отримав сильний удар у спину. Збило з ніг, оглушило. Запиленість, чадний газ, дихати нічим. Пил, кіптява, штиб, суцільна темрява. На мить відключився. Коли прийшов до тями, люди бігають, надають допомогу. Хтось мені підсунув саморятувальник. Я все чую, а бачити не бачу: очі забило. Мене під руки і потихеньку до ствола довели, а там швидка допомога. Кажуть, тих, хто недалеко від мене був, уже немає. Я тут найлегший. Відбувся страшними спогадами.

І Едуард, і його товариш по палаті машиніст вугільного комбайна Анатолій Маншилін на прощання пообіцяли, що обов'язково видужають і повернуться на шахту імені Засядька. Адже працювати тут престижно і матеріально вигідно...

Ліна КУЩ.
Фото УНІАН.

Тут буде поховано шахтарів, які загинули під час вибуху на шахті імені Засядька в Донецьку

З вірою в майбутнє

Завершив роботу III Всесвітній форум українців. Головою Української всесвітньої координаційної ради знову обрано Михайла Гориня.

У своєму виступі Михайло Горинь окреслив бачення посутніх проблем українства. Зокрема, щодо співпраці з українцями, котрі проживають за межами Батьківщини. Він переконаний: потрібна державна програма повернення українців на рідні землі, підтримка прагнення навчатися рідною мовою, розвитку української культури тощо. Особливо щодо тих наших земляків, які проживають у прикордонних областях.

Учасники форуму прийняли резолюцію і 17 ухвал, в яких викладено бачення подальшого економічного розвитку нашої держави, окреслено завдання діаспори для залучення іноземних інвестицій, розвою освіти, культури, розширення сфер ужитку рідної мови, розвитку українського інформаційного простору тощо.

Проте не можна не відзначити певну заполітизованість і заангажованість зібрання українців світу. Вкотре пролунали плачі щодо економічного занепаду України і засилля російської мови. Тож Голова Верховної Ради Іван Плющ, який вів заключне засідання форуму, звернув увагу на ці рядки у проекті резолюції і запропонував вилучити їх з тексту. Він порекомендував делегатам і гостям зібрання відвідати Національний експоцентр, де цими днями регіони України демонстрували свої досягнення в економіці і в соціальній сфері.

Водночас дехто з делегатів розповідав про неорганізованість і байдужість з боку організаторів форуму до гостей із-за меж України. Так, з Карелії, де проживає близько 200 тисяч наших земляків, ентузіасти привезли дитячий ансамбль, для якого не знайшлося місця у готелях. Понад те, їм довелося самим шукати транспорт для поїздок по місту і організовувати харчування дітей за власні кошти. В усякому разі, Україна не може бути і не повинна бути мачухою для підростаючого — навіть за її межами — покоління українців. Бо навіть представники заокеанської діаспори розповідають про те, що їхні спадкоємці вже стають канадцями і американцями і не вельми поспішають на історичну батьківщину.

Власне, якщо бути відвертим, форум поки що не виконав свого головного завдання — не об'єднав зусиль українців світу для розвитку і процвітання нашої країни, аби вона, як наголошували у своїх виступах делегати, ввійшла у коло розвинутих держав світу. Щоб молоді люди з гордістю відповідали на запитання «звідки?»:

— Ми з України!

Проте водночас віра у майбутнє живе у душах багатьох наших співвітчизників.

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Міністрам додали відповідальності

У Верховній Раді основано інститут постійного представника Кабміну для забезпечення координації співробітництва з парламентом. Постанова «Про заходи щодо поглиблення співробітництва Кабінету Міністрів України з Верховною Радою України» передбачає, що міністри, керівники інших центральних органів виконавчої влади персонально відповідають за забезпечення співробітництва міністерств та інших центральних органів з комітетами Верховної Ради. Наприклад, відповідальним за проведення такої роботи з парламентським Комітетом з питань промислової політики та підприємництва призначено міністра промислової політики Василя Гуреєва, із закордонних справ — міністра закордонних справ Анатолія Зленка, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Уряд визначив і структурні підрозділи секретаріату Кабміну, які організовуватимуть взаємодію із секретаріатом відповідних комітетів парламенту з питань підготовки законопроектів та їх проходження у Верховній Раді.

Ідея особливої ваги

Місцеве самоврядування

П'ять сіл об'єднує Худлівська сільська рада і є однією з найбільших в Ужгородському районі. А села ці нині не розкошують, хоч славляться і людьми працьовитими, і виноградарством. Рідко котрий газда не має власного погрібця для вин, тож дехто тоді, коли рук немає до чого докласти, докладає їх до чарки.

Жодна політична партія цим не переймається, бо електорат їм потрібен тільки в передвиборний період.

Михайло Манцулич, худлівський сільський голова, а в недалекому минулому чудовий різьбяр, релігію опіумом для народу не вважає, тому й звернувся до священиків: допоможіть, отці, духовність утвердити. Найпершим однодумцем сільського голови став священик Худлівської греко-католицької церкви отець Василь Бляшин. До слова, в п'яти селах діють сім церков: римо-католицька, дві греко-католицькі та чотири православні.

— У Худловому багато людей, котрим небайдужа подальша доля села, краю й держави, — розповів Михайло Манцулич. — Напевне, саме тому українська національна ідея має тут особливу силу. І релігійні, і державні свята збирають багатьох людей з навколишніх сіл. Свята розпочинаються зазвичай молебнем, а День Перемоги — християнською панахидою й освяченням обеліска полеглим у війні. Ветеранам та вдовам вручаємо продуктові набори і грошову допомогу. Вітаємо людей спільно — влада і церква. Підкреслю, отець Василь — член виконкому сільської ради. Не останнє слово належить йому, коли збираємо людей на впорядкування сіл та майданів. Громадою збудовано новий міст до школи в Чертежі, громадою облаштовано майдан біля церкви в Ляхівцях.

Багато старань і праці вклали люди, щоб село Худлове мало свою святиню — відтворений через Хресну дорогу мученицький шлях Ісуса Христа на Голгофу. Прокладено її завдовжки в чотири кілометри від сільського храму до маківки найвищої в усій околиці гори Борлог на честь 2000-ліття Різдва Христового. У Великодні п'ятниці дорогою цією на вершину гори підіймається по кілька тисяч паломників не лише з навколишніх сіл і районів, а й із сусідніх областей.

А як же ті, хто надміру поклоняється Бахусу?

— Їх щораз меншає, — каже отець Василь. — Недавно ми створили благочинний фонд «Християнська солідарність», головною метою якого є утвердження християнських моралі та стосунків між людьми, головно для звільнення від алкогольної та наркотичної залежності. Хочемо організувати клуби анонімних алкоголіків, анонімних наркоманів, групи самодопомоги, будемо вести роботу із запобігання поширенню СНІДу, створювати кризові центри в найбільших містах краю.

— Отцеві Василеві щойно виповнилося тридцять п'ять, — каже Михайло Манцулич. — Енергії для християнського відродження, відновлення споконвічно притаманної Закарпаттю звичаєвості обмежуватися у споживанні спиртного (колись однією-двома пляшками цілі весілля справляли, і нікому не було сумно) йому не позичати. Хай Всевишній допомагає йому в богоугодній справі.

— А влада?

— Під час сходження на вершину Борлога я теж підставив плече під хрест, котрий несли мої односельці. Та й коли облаштовували Хресну дорогу, не був у пасиві. Добру справу треба робити спільно.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Крапку поставлено. Аж ніяк не останню

У Білій Церкві завершено будівництво Будинку зв'язку. Мешканці цього найбільшого в Київській області міста одержать додатково 2016 телефонів. А загальна ємність нового комплексу АТС становить 10 440 номерів.

Електрозв'язок — це, напевно, єдина галузь, якій справді є чим пишатися. В тій самій Київській області за десять років незалежності України загальна ємність телефонної мережі збільшилася майже вдвічі, на 131 тисячу номерів. Але й це не головне. З виділенням електрозв'язку в самостійну галузь, із створенням державної компанії «Укртелеком» технічний розвиток телекомунікацій у нашій країні вийшов на рівень світових стандартів.

Аналогові АТС інтенсивно витісняються цифровими, транспортні мережі перебудовуються на технологію «фрем рілей» (автоматичний вибір оптимального маршруту), проводовий зв'язок заміщують радіорелейні лінії та оптико-волоконні кабельні магістралі, дедалі більша кількість міст і сіл одержує доступ до глобальних комп'ютерних мереж і технологій. Ось і на фасаді нового білоцерківського Будинку зв'язку до звичного «Телефон — телеграф» додано третє слово — «Інтернет». І це не порожній звук. Київська обласна дирекція «Укртелекому» активно включилася в реалізацію національної програми інформатизації. До кінця року буде завершено будівництво магістральної мережі «фрем рілей» з 29 комутаційними вузлами, що забезпечать перехід на нову технологію транспортування голосової та інших видів інформації, а також доступ до Інтернету практично з будь-якого населеного пункту області.

Постачання та монтаж комутаційного обладнання в Білій Церкві виконала французька фірма «Алкатель». Але тішить те, що цифрові АТС малої ємності для сіл та районних центрів мають вітчизняне походження і за своїми якісними характеристиками не поступаються апаратурі провідних світових фірм. Тільки цього року у доброму десятку київських сіл змонтовано вітчизняні цифрові АТС «Сосна», «Квант» та «Донець» виробництва харківського та чернігівського заводів. А Одеський кабельний завод практично цілком задовольняє потреби підприємств ВАТ «Укртелеком» у високоякісній оптико-волоконній продукції.

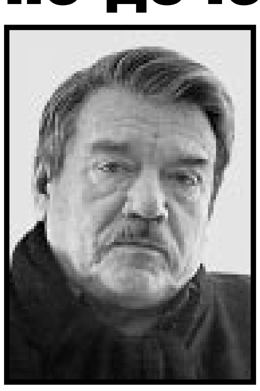
Нині рівень розвитку тієї чи іншої країни насамперед визначають рівнем розвитку індустрії телекомунікацій. Бо саме в цій галузі, більш ніж деінде, інформаційні технології стали структуротворним чинником. Знаменно, що система передавання даних сьогодні вже виходить за межі Києва та інших індустріальних центрів України. Так, завдяки тому, що в Київській області більш як 96 відсотків сільських АТС з'єднано кабельними та радіорелейними лініями, а транспортування інформації на 70 відсотках з'єднувальних ліній сільських телефонних станцій здійснюється в цифровому вигляді, на Київщині з'явилися перші корпоративні споживачі «фрем рілей»-технології.

Перерізавши традиційну стрічку і тим самим прийнявши в експлуатацію білоцерківський Будинок зв'язку, голова Держкомітету зв'язку та інформатизації Станіслав Довгий не поставив крапку під розвитком телекомунікацій на Київщині. До кінця року в області планують здати в експлуатацію аналогічний об'єкт у Борисполі, цифрові АТС у броварському селі Требухові (на 600 абонентів), в яготинському селі Добраничівці (на 120 номерів), у Трипіллі та Переяславі-Хмельницькому.

Ігор НАУМЕНКО.

Втрати

Театр його не дочекався

Після тривалої хвороби пішов з життя Сергій Володимирович ДАНЧЕНКО, відомий режисер, художній керівник Національного драматичного театру імені Івана Франка. Потомствений театральний діяч, лауреат Державної премії імені Т. Шевченка, народний артист України.

Зовсім нещодавно в інтерв'ю «ГУ» генеральний директор театру імені І. Франка Михайло Захаревич казав: «Колектив житиме своїм життям і чекатиме з лікарні Сергія Данченка... Всі кращі вистави театру поставив він». А ще директор розповів епізод, який здивував на гастролях у Польщі його, і Сергія Володимировича. Річ у тім, що вони побачили у продажу журнал, цілком присвячений Сергію Данченку. Про підготовку такого видання його герой не знав нічого...

Театр не дочекався свого головрежа. Сергій Володимирович не дожив півроку до 65-річного ювілею. Редакція «Голосу України» приєднується до співчуттів рідним і близьким Сергія Данченка.

Довідка «ГУ». Сергій Володимирович Данченко народився 1937 р. у Запоріжжі. 1965-го закінчив Київський інститут театрального мистецтва. З 1979 р. працював його викладачем. У 1965—1967 роках Сергій Данченко — режисер Львівського драматичного театру імені М. Заньковецької. 1967—1970 рр. — головний режисер Львівського ТЮГу. 1970—1978 рр. — головреж театру імені М. Заньковецької. 1978 рік — початок київського періоду творчості Сергія Данченка. На сцені драмтеатру імені І. Франка він поставив численні вистави, які увійшли до сценічної скарбниці національної культури. Зокрема, «Маклена Граса», «Камінний господар», «Річард III», «Дядя Ваня», «Енеїда», «Тев'є-Тевель», «Біла ворона», «Пігмаліон», «За двома зайцями».

Ольга КРАСОВСЬКА.

Фанфарний... бум-бум

Врожай-2001

(Початок на 1-й стор.).

З другого боку, саме у час збирання хліба на всій Хмельниччині видалася тепла і суха погода. Тож на втрати списувати гріх.

Да, по окремих господарствах області прокотились урагани, поклали хліб на землю. Але ж його також за належної організації можна було б підняти, як це не один раз робилося на Хмельниччині. До речі, багато полеглиці було у 1987 році. Однак це не зашкодило аграріям краю зібрати 2,4 мільйона тонн хліба.

Обласна влада може образитися — то були інші часи й інші умови. Можливо. Та приклад господарювання у Дунаєвецькому, Чемеровецькому, Теофіпольському показує: якби господарювали так і в інших районах, область мала б близько двох мільйонів тонн зернових.

Ще на початку жнив на Хмельниччині міністр агрополітики на одній із селекторних нарад застерігав правоохоронців та податківців, що окремі керівники не тільки приховуватимуть фактичну вирощений урожай, а й намагатимуться під негоду списати те, що вже поклали до комори. Та, на превеликий жаль, вказівки Президента, уряду України про активізацію боротьби з розкраданням хліба, демпінговим продажем прихованого врожаю в області так і не розгорнуто належним чином. За старим звичаєм правоохоронці «ловлять на гарячому» дядька з мішком. А тих, хто тримає в «ничках» необліковані вагони хліба — ні.

Не вміємо гуртом дбати про державу та її бюджет, хоч кожний знає, що прихований хліб — то приховані і податки, і гроші для пенсій та зарплат.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницька область.

Митниця

На контрабанді далеко не заїдеш

Виявлено ряд іноземних фірм, які фігурують у рахунках-фактурах та договорах купівлі-продажу, поданих до митного оформлення, але в реальності не існують. Відділом боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил Кримської регіональної митниці встановлено, що протягом тривалого часу сімферопольці за контрактом з неіснуючою американською фірмою ввезли в Україну 27 партій автомобілів «ВАЗ».

За виявленими фактами заведено справи про порушення митних правил на загальну суму 5 585 382 гривні, повідомляє **відділ зв'язків з громадськістю Державної митної служби України.**

Село з незвичайною минувшиною

Ювілеї

170-річчя відсвяткували в Новоолександрівці на Дніпропетровщині. Такого велелюдного, змістовного, а головне — зворушливого торжества це село і не знало за всю історію свого існування. Вперше випала змога порадіти з того, що минувшина Новоолександрівки незвичайна. Колись її заснували горді нащадки запорозьких козаків і дніпровських лоцманів, які не бажали коритися пестунчикам російського царату, котрим у власність щедро роздаровували тутешні родючі землі. Найсміливіші і найнепокірніші оселилися окремо вільними та незалежними селянами.

Річниця заснування Новоолександрівки відзначалася під гаслом «Відроджується село — відроджується Україна». Адже тепер тут удачливо господарюють на своїй землі наші не менш наполегливі сучасники.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

У номер

Київ

Виручки нема, а податки плати

Державна податкова адміністрація України оштрафувала державну компанію «Укрспецекспорт» на 1 мільйон 757 тисяч гривень за неповернення до держави валюти, отриманої за поставку в Йорданію 50 машин БТР. За словами генерального директора Державного підприємства з експорту й імпорту продукції та послуг військового і спеціального призначення Валерія Малєва, це рішення податківців стало наслідком продовження на півроку керівництвом ДП «Завод імені Малишева» гарантійного терміну на поставлену в Йорданію продукцію без узгодження з «Укрспецекспортом». Що призвело до затримки перерахування йорданцями грошей. В цей же час «Укрспецекспорт» зобов'язаний був відзвітувати перед податковими органами про валюту, яка не надійшла в країну, повідомляє *Укрінформ.*

Кіровоград

Зустрілися в центрі України

Акція-пленер «Кіровоградщина очима художників», присвячена 10-річчю незалежності України, розпочалася в географічному центрі нашої держави — Добровеличківському районі. Її організатор Кіровоградський обласний художній музей.

Мета пленеру — вивчення та відтворення природи рідного краю, історичних місць, ознайомлення з культурними традиціями, поповнення фонду музею творами сучасних митців. Під час проведення акції буде влаштовано виставку нових робіт «Мій рідний край», написаних у дні акції, повідомляє *наш власний кореспондент Олег БОНДАР.*

Чернігів

У пожежі загинуло троє. Серед них — дитина

Трагедія сталася у селищі міського типу Ріпки на Чернігівщині. 30-річна мати трьох дітей, що не працювала і зловживала спиртним, загинула у своєму будинку разом із трирічним сином та 40-річним співмешканцем. Це трапилося після чергової пиятики. Пожежники, які прибули на місце трагедії через шість хвилин після виклику, врятували будинок від вогню. Десятирічна і п'ятирічна доньки, яких, на щастя, вдома не було, залишилися сиротами. Причина загоряння — паління господарки в ліжку, повідомляє *наш кореспондент Владислав САВЕНОК.*

Ужгород

Найкращий з усіх феєрверків

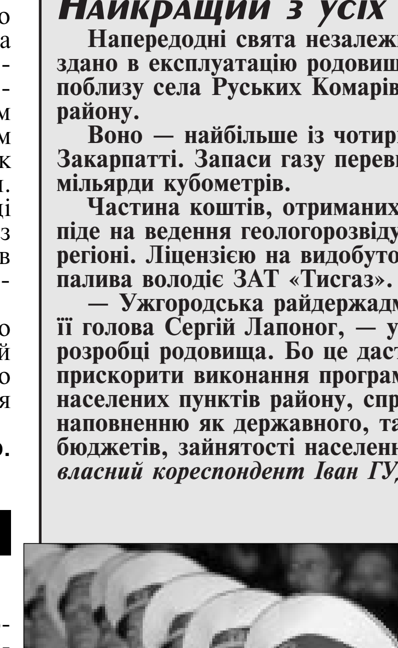
Напередодні свята незалежності України здано в експлуатацію родовище природного газу поблизу села Руських Комарівців Ужгородського району.

Воно — найбільше із чотирьох розвіданих на Закарпатті. Запаси газу перевищують два мільярди кубометрів.

Частина коштів, отриманих від реалізації газу, піде на ведення геологорозвідувальних робіт у регіоні. Ліцензією на видобуток блакитного палива володіє ЗАТ «Тисгаз».

— Ужгородська райдержадміністрація, — каже її голова Сергій Лапоног, — усіляко сприяла розробці родовища. Бо це дасть змогу прискорити виконання програми газифікації населених пунктів району, сприятиме наповненню як державного, так і місцевого бюджетів, зайнятості населення, повідомляє *наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.*

Фотофакт

Репетиція військового параду в Києві до 10-ї річниці незалежності України.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Найкраще, що в нас є

Завершилися другий Всеукраїнський фестиваль майстрів мистецтв та народної творчості і конкурс «Голос України». Підбиваємо їх підсумки

Творчі звіти областей, що відбулися у Києві, були не базаром. Маю на увазі, не заходом на кшалт «Слов'янського базару» у Вітебську. Останній — міжнародний, на який з'їжджаються майстри мистецтв слов'янських країн раз на рік. Без спеціального конкурсного відбору тощо.

Творчим звітам областей на головній сцені держави, у Національному палаці «Україна» передували повсюдні творчі огляди — від сіл і селищ до обласних центрів. Кожен регіон представляв у столиці свої кращі творчі сили. Це був справді всенародний, Всеукраїнський фестиваль майстрів мистецтв та колективів художньої самодіяльності. Другий за роки незалежності нашої держави і присвячений її 10 -й річниці.

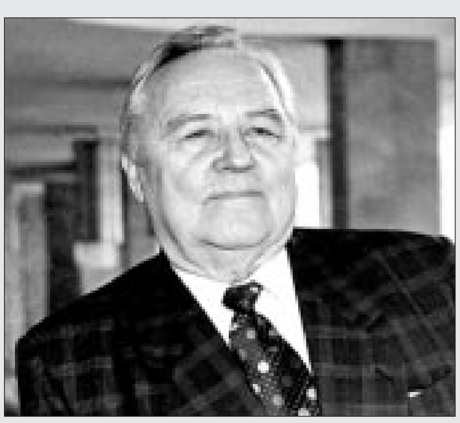
У творчих звітів областей тривалий марафон. Розпочалися вони 1 листопада минулого року. А лише 4 серпня нинішнього останнім у перд'ювілейний період відзвітував Севастополь. Не відзвітувала до свята лише Автономна Республіка Крим. Обіцяє нібито показати себе у вересні.

Завтра — заключний концерт, до якого ввійшли найкращі номери зі звітів областей, міст Києва та Севастополя.

Безпосереднє і надто близьке відношення до звітів-фестивалю має й наша редакція. Ми провели конкурс на визнання кращих співаків-вокалістів серед учасників звітів, який так і назвали «Голос України». Ми розповідали на своїх шпальтах про виступи областей, наших дипломантів. І ось настав час підбиття підсумків і звіту, і нашого конкурсу. Та спершу дуже хочеться і, вважаю, потрібно почути враження від звітів головного режисера їх Бориса ШАРВАРКА. Адже ніхто краще за нього не зможе порівняти їх з попередніми, що були позаторік.

Отже, Борис Шарварко:

— Цього разу набагато краще виступили всі без винятку області. Вважаю, це наслідок того, що керівники областей підвищили увагу до професійної культури. Чому кажу професійної? Народна творчість була й буде — народ у нас співучий, до танцю охочий. Одне слово, талановитий. А ось високе мистецтво потребує коштів. І такі кошти було вишукано в багатьох областях. Саме тому в регіонах з'явилося багато постійно діючих оркестрів, академічних і камерних хорів. Оновлено, так би мовити, старі колективи. Декотрі з них так змінилися, що їх не пізнати, їх ми вперше за багато років запросили їх до столиці. Взяти хоча б Прикарпатський ансамбль пісні та танцю «Верховина» із Львівщини. Нині це оновлений, молодий, красивий колектив. Ми взяли його до заключного концерту.

Водночас хочу підкреслити таку тенденцію. На цих звітах виступили краще ті області, які слабішими були попереднього разу. І навпаки деякі сильніші тоді, нині виступили слабкіше.

Гарне враження справили звіти Донецької, Харківської, Одеської, Луганської областей. Дніпропетровська і Чернігівська — були теж на високому рівні.

А взагалі переважна більшість областей виступила творчо, красиво, змістовно. Хоча були й слабкі концерти.

На жаль, області не привезли на звіти нових, гарних патріотичних творів, які можна було показати на заключному концерті і які сприйняв би весь народ.

Взагалі, нинішні звіти засвідчили: у державі відбувається відродження нашої національної культури. А за нею має йти відновлення виробництва, наполеглива праця задля розбудови нашої незалежної держави.

І наостанок. Від нашого центру і від себе особисто висловлюю вдячність редакції газети «Голос України» за висвітлення ходу звітів, за проведений конкурс, розповіді про своїх дипломантів. Ваш конкурс надав звітам ще більшого звучання і значення.

Влучали в десятки і не тільки

Дипломанти нашого конкурсу — діаманти областей. Ми збирали їх старанно і сумлінно. Хоча визначати лауреатів конкурсу «Голос України» — кращих співаків-вокалістів — щоразу було нелегко. Траплялося, співає визнаний виконавець — народний чи заслужений артист, а голос уже не той та ще й зривається. А слідом чи перед ним — молодий. І у залі — свіжість, приємність — щось нове. От і доводилося віддавати перевагу молодим, юним. А у визнаних — непорозуміння, образа на журі редакції. Щиро дякували нашому журі всі без винятку лауреати. Часом без слів — сльозами радості. За декотрих нам казали: «Ви влучили прямо в десятку», «Ви навіть не уявляєте, яке значення для неї (нього) має ваше визнання, ваш приз»...

А тепер погляньте на оцей список і ви переконаєтесь, яка цікава і різноманітна палітра дипломантів нашого конкурсу. Тут і народні артисти, і зовсім юні співаки, і співачка, якій уже за вісімдесят, і викладач, і навіть голова райради. Втім, шановні читачі, знайомтесь самі...

Дипломантами конкурсу «Голос України» серед учасників творчих звітів областей були:

Чернігівської — Василь Нечепа, кобзар-лірник, заслужений артист України

Тернопільської — Борис Репка, артист обласного драматичного театру

Одеської — Тетяна Анісімова, солістка Одеського академічного театру опери та балету, заслужена артистка України

Вінницької — Василь Богач, голова Ямпільської районної ради

Полтавської — Раїса Кириченко, народна артистка України, у неї ще багато інших титулів

Донецької — Олеся Синяк, учениця 69-ї Донецької школи, 15 років

Миколаївської — Юлія Сіренко, учасниця студії «Галатея» м. Южноукраїнська, 11 років

Волинської — Василь Зінкевич, артист обласної філармонії, народний артист України

Черкаської — Володимир Ковбасюк, соліст Христинівського районного Будинку культури, 23 роки

Кіровоградської — Антоніна Червінська, народна артистка України

Львівської — Христина Березовська, учениця Бузької гімназії імені Є. Коновальця, 12 років

Дніпропетровської— Сергій Ковнір, студент Дніпропетровського державного музичного училища ім. М. Глинки

Київської — Василь Романчишин, начальник обласного управління культури, заслужений діяч мистецтв України

Херсонської — Зінаїда Колісниченко, солістка обласної філармонії

Рівненської — Марія-Наталія Фарина, солістка обласної філармонії, заслужена артистка України

Житомирської — Юрій Міненко, випускник Житомирського музичного училища ім. В. Косенка

Хмельницької — Мирослав Тиш, викладач Кам'янець-Подільської агрантехнічної академії

Запорізької — Олександр Панайотов, соліст молодіжної студії «Юність» Палацу культури ВАТ «Дніпроспецсталь»

Києва — Валентина Степова, солістка Національної опери України, народна артистка України

Івано-Франківської — Оля Ошитко, школярка з міста Тлумача, 11 років

Сумської — Олена Довбиш, солістка народного ансамблю автентичного співу Миронівського сільського будинку культури, 85 років

Луганської — Галина Головіна, солістка Палацу культури хіміків Сіверськодонецька

Чернівецької — Марічка Яремчук, вісім років, донька покійного і славетного Назарія Яремчука

Закарпатської — Оля Сенинець, вихованка Хустської дитячої школи-комплексу, 11 років

Харківської — Олена Старикова, солістка Харківського академічного театру опери та балету ім. М. Лисенка.

Як ми вже повідомляли, серед учасників творчого звіту міста Севастополь було багато чудових співаків-солістів і — жодного виступу співака-вокаліста.

У творчих звітів областей — тривалий марафон

Голова Верховної Ради Іван Плющ:
«Великого і справжнього свята не буває без напруженої буденної праці. Такою була підготовка до творчих звітів областей. Тому такими чудовими були і самі звіти».

Складне і, повірте, відповідальне завдання постало перед нашим журі після завершення звітів — визначити переможців конкурсу. Адже їх треба було визначити серед кількох народних і заслужених артистів, юних обдарувань. Довелося вдаватися до допомоги працівників Всеукраїнського центру фестивалів та концертних програм. Після тривалих дискусій і навіть суперечок призові місця переможців конкурсу «Голос України» редакції газети «Голос України» у номінації за кращу вокальну майстерність присуджено:

Переможці конкурсу

Перше місце:

Народній артистці України, нашій українській берегині Раїсі КИРИЧЕНКО.

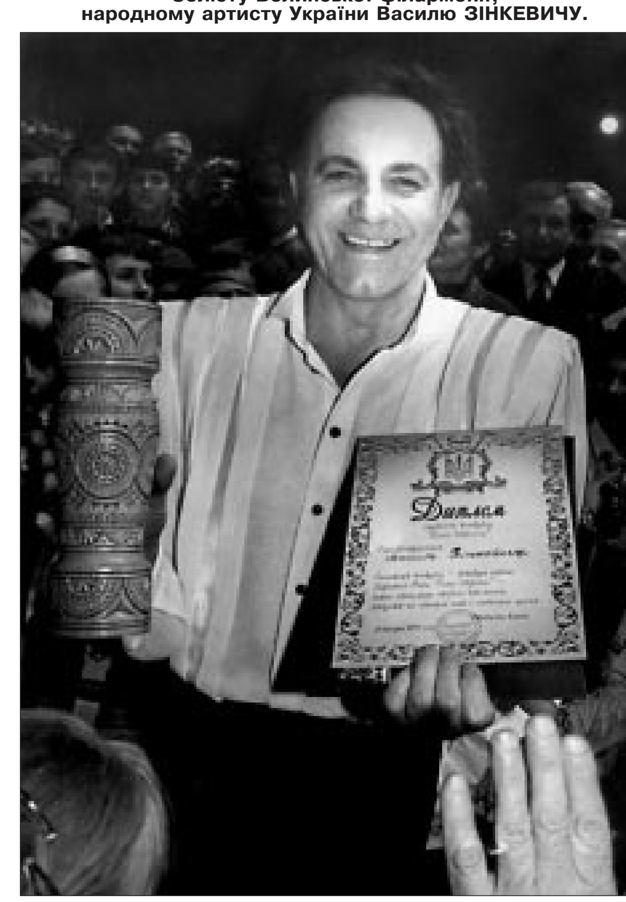

Два другі місця:

Солістці Одеського академічного театру опери та балету, заслуженій артистці України Тетяні АНІСІМОВІЙ.

Солісту Волинської філармонії, народному артисту України Василю ЗІНКЕВИЧУ.

Два треті місця:

Кобзарю-лірнику з Чернігівщини, заслуженому артисту України Василю НЕЧЕПІ.

Юній співачці зі Львівщини Христині БЕРЕЗОВСЬКІЙ.

Щира подяка

Зізнаємося чесно й відверто — не відбувся б наш конкурс без підтримки Всеукраїнського центру фестивалів та концертних програм. Отже, висловлюємо щиру подяку передусім його генеральному директорові, головному режисерові творчих звітів областей, народному артистові України Борисові Шарварку та завідувачці музичної частини центру Ніні Смирновій, усім іншим працівникам, які допомагали нам у проведенні конкурсу. Редакція газети має намір і надалі співпрацювати із Всеукраїнським центром фестивалів та концертних програм.

Чекаємо пропозицій.

До нових зустрічей на сценах і сторінках нашої газети!

За дорученням редакції і журі конкурсу підготував Яків ГАЛЬЧЕНКО.

До відома переможців конкурсу

Премії й інші відзнаки вручать вам (за погодженням з вами дати і часу) працівники редакції у ваших містах. Безпосередньо у колективах, де ви працюєте (навчаєтесь), чи під час зустрічей представників редакції з читачами нашої газети у вересні ц. р. Про це кожному з вас буде повідомлено додатково і окремо.

Вся редакція газети, редакційне журі щиро вітає переможців нашого конкурсу з перемогою! Бажаємо всім вам нових творчих звершень, нових здобутків! Щастя, успіхів і міцного здоров'я вам, любі друзі!

Ми повсякчас розповідатимемо про ваше творче життя, а вас просимо не забувати і пропагувати нашу газету! Добре? Домовилися?

Щиро вітаємо переможців нашого конкурсу!

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг

Цей Закон встановлює загальні правові засади у сфері надання фінансових послуг, здійснення регулятивних та наглядових функцій за діяльністю з надання фінансових послуг.

Метою цього Закону є створення правових основ для захисту інтересів споживачів фінансових послуг, правове забезпечення діяльності і розвитку конкурентоспроможного ринку фінансових послуг в Україні, правове забезпечення єдиної державної політики у фінансовому секторі України.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

1) фінансова установа — юридична особа, яка відповідно до закону надає одну чи декілька фінансових послуг та яка внесена до відповідного реєстру у порядку, встановленому законом. До фінансових установ належать банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг;

2) кредитна установа — фінансова установа, яка відповідно до закону має право за рахунок залучених коштів надавати фінансові кредити на власний ризик;

3) фінансовий кредит — кошти, які надаються у позику юридичній або фізичній особі на визначений строк та під процент;

4) фінансові активи — кошти, цінні папери, боргові зобов'язання та право вимоги боргу, що не віднесені до цінних паперів;

5) фінансова послуга — операції з фінансовими активами, що здійснюються в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи за рахунок цих осіб, а у випадках, передбачених законодавством, — і за рахунок залучених від інших осіб фінансових активів, з метою отримання прибутку або збереження реальної вартості фінансових активів;

6) ринки фінансових послуг — сфера діяльності учасників ринків фінансових послуг з метою надання та споживання певних фінансових послуг. До ринків фінансових послуг належать професійні послуги на ринках банківських послуг, страхових послуг, інвестиційних послуг, операцій з цінними паперами та інших видах ринків, що забезпечують обіг фінансових активів;

7) учасники ринків фінансових послуг — юридичні особи та фізичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності, які відповідно до закону мають право здійснювати діяльність з надання фінансових послуг на території України, та споживачі таких послуг;

8) істотна участь — пряме або опосередковане, самостійне або спільно з іншими особами володіння певною частиною статутного капіталу або права голосу придбаних акцій (паїв) юридичної особи або незалежна від формального володіння можливість вирішального впливу на керівництво чи діяльність юридичної особи;

9) саморегулівна організація — неприбуткове об'єднання фінансових установ, створене з метою захисту інтересів своїх членів та інших учасників ринків фінансових послуг та якому делегуються відповідними державними органами, що здійснюють регулювання ринків фінансових послуг, повноваження щодо розроблення і впровадження правил поведінки на ринках фінансових послуг та/або сертифікації фахівців ринку фінансових послуг. Законами України з питань регулювання ринків фінансових послуг можуть бути передбачені додаткові повноваження, які можуть делегуватися саморегулівним організаціям;

10) державне регулювання ринків фінансових послуг — здійснення державою комплексу заходів щодо регулювання та нагляду за ринками фінансових послуг з метою захисту інтересів споживачів фінансових послуг та запобігання кризовим явищам;

11) професійна таємниця — матеріали, документи, інші відомості, якими користуються у процесі та у зв'язку з виконанням своїх посадових обов'язків посадові особи державних органів, що здійснюють регулювання ринків фінансових послуг, та особи, які залучаються до здійснення цих функцій, і які забороняється розголошувати у будь-якій формі до моменту прийняття рішення відповідним уповноваженим державним органом;

12) Уповноважений орган — спеціальний уповноважений орган виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг.

2. Інші терміни, які вживаються в цьому Законі, застосовуються у значенні законів України з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Цей Закон регулює відносини, що виникають між учасниками ринків фінансових послуг під час здійснення операцій з надання фінансових послуг.

2. Фінансові установи в Україні діють відповідно до цього Закону з урахуванням норм законів України, які встановлюють особливості їх діяльності.

3. Положення цього Закону не поширюються на:

діяльність в Україні фінансових установ, які мають статус міжурядових міжнародних організацій;

діяльність Державного казначейства України та державних цільових фондів.

Стаття 3. Законодавство про регулювання діяльності з надання фінансових послуг

1. Відносини, що виникають у зв'язку з функціонуванням фінансових ринків та наданням фінансових послуг споживачам, регулюються Конституцією України, цим Законом, іншими законами України з питань регулювання ринків фінансових послуг, а також прийнятими згідно з цими законами нормативно-правовими актами.

Розділ ІІ. УМОВИ НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Стаття 4. Фінансові послуги

1. Фінансовими вважаються такі послуги:

1) випуск платіжних документів, платіжних карток, дорожніх чеків та/або їх обслуговування, кліринг, інші форми забезпечення розрахунків;

2) довірче управління фінансовими активами;

3) діяльність з обміну валют;

4) залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення;

5) фінансовий лізинг;

6) надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту;

7) надання гарантій та поручительств;

8) переказ грошей;

9) послуги у сфері страхування та накопичувального пенсійного забезпечення;

10) торгівля цінними паперами;

11) факторинг;

12) інші операції, які відповідають критеріям, визначеним у пункті 5 частини першої статті 1 цього Закону.

Стаття 5. Право на здійснення операцій з надання фінансових послуг

1. Фінансові послуги надаються фінансовими установами, а також, якщо це прямо передбачено законом, фізичними особами — суб'єктами підприємницької діяльності (далі — суб'єкти підприємницької діяльності).

2. Виключне право або інші обмеження щодо надання окремих фінансових послуг встановлюються законами про діяльність відповідної фінансової установи та нормативно-правовими актами державних органів, що здійснюють регулювання ринків фінансових послуг.

3. Надавати фінансові кредити за рахунок залучених коштів має право на підставі відповідної ліцензії лише кредитна установа.

4. Можливість та порядок надання окремих фінансових послуг юридичними особами, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, визначаються законами та нормативно-правовими актами державних органів, що здійснюють регулювання діяльності фінансових установ та ринків фінансових послуг, виданими в межах їх компетенції.

Стаття 6. Договір про надання фінансових послуг

1. Фінансові послуги відповідно до положень цього Закону надаються суб'єктами підприємницької діяльності на підставі договору.

Договір, якщо інше не передбачено законом, повинен містити:

1) назву документа;

2) назву, адресу та реквізити суб'єкта підприємницької діяльності;

3) прізвище, ім'я і по батькові фізичної особи, яка отримує фінансові послуги, та її адресу;

4) найменування, місцезнаходження юридичної особи;

5) найменування фінансової операції;

6) розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;

7) строк дії договору;

8) порядок зміни і припинення дії договору;

9) права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;

10) інші умови за згодою сторін;

11) підписи сторін.

Уповноважений орган встановлює додаткові вимоги до договорів про надання фінансових послуг фізичним особам, якщо це не врегульовано законом.

При укладенні договору юридична або фізична особа мають право вимагати у суб'єкта підприємницької діяльності надання балансу або довідки про фінансове становище, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою), а також бізнес-план, якщо інше не передбачено законодавством України.

2. Підстави, порядок та правові наслідки припинення дії договорів про надання фінансових послуг визначаються цивільним законодавством, законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг, а також укладеними відповідно до них договорами.

Розділ ІІІ. УМОВИ СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Стаття 7. Умови початку діяльності

1. Особа набуває статусу фінансової установи після внесення про неї запису до відповідного державного реєстру фінансових установ.

2. У разі якщо відповідно до закону надання певних фінансових послуг потребує ліцензування, фінансова установа має право на здійснення таких послуг лише після отримання відповідних ліцензій.

3. Фінансова установа може розпочати надання фінансових послуг, лише якщо:

1) облікова і реєструюча система відповідає вимогам, встановленим нормативно-правовими актами;

2) внутрішні правила фінансової установи, узгоджені з вимогами законів України та нормативно-правових актів державних органів, що здійснюють регулювання та нагляд за ринками фінансових послуг;

3) професійні якості та ділова репутація персоналу відповідають встановленим законом вимогам.

Стаття 8. Організаційні правила

1. Фінансові установи можуть створюватися у будь-якій організаційно-правовій формі, якщо закони з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг не містять спеціальних правил та обмежень.

2. Закони України з питань регулювання діяльності господарських товариств та юридичних осіб інших організаційно-правових форм застосовуються до фінансових установ з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг.

Стаття 9. Капітал

І. Мінімальний розмір капіталу фінансових установ, необхідний для їх заснування, та загальні вимоги до регулятивного капіталу, що необхідний для їх функціонування, визначаються законами України з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг.

2. При створенні фінансової установи або у разі збільшення розміру зареєстрованого статутного (пайового) капіталу, статутний (пайовий) капітал повинен бути сплачений у грошовій формі та розміщений на банківських рахунках комерційних банків, які є юридичними особами за законодавством України, якщо інше не передбачено законами України з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг.

3. Продаж та придбання частки у статутному (пайовому) капіталі здійснюються на умовах, встановлених законодавством України.

Стаття 10. Прийняття рішень при конфлікті інтересів

1. Керівник або службовець фінансової установи не можуть брати участь у підготовці та прийнятті рішення щодо прийняття фінансовою установою будь-якого зобов'язання на їх користь.

2. Керівник, службовець або призначений експерт фінансової установи не можуть брати участь у підготовці та прийнятті рішення на користь установи або підприємства, в якому вони, їх близькі родичі або підприємство, яким вони володіють, мають діловий інтерес.

3. Особа, яка є членом органу управління або службовцем фінансової установи, може укладати договори з цією фінансовою установою щодо надання такій особі відповідних фінансових послуг на умовах, що не відрізняються від звичайних.

4. Особа, яка є членом органу управління фінансової установи, не може укладати договори щодо надання цій фінансовій установі професійних послуг (робіт), якщо загальні збори власників не нададуть попередньої згоди на укладення такого договору.

Стаття 11. Достовірність реклами та інформації

1. Фінансовим установам забороняється поширення у будь-якій формі реклами та іншої інформації, що містить неправдиві відомості про їх діяльність у сфері фінансових послуг.

Стаття 12. Право клієнта на інформацію

1. Клієнт має право доступу до інформації щодо діяльності фінансової установи. Фінансові установи зобов'язані на вимогу клієнта надати таку інформацію:

1) відомості про фінансові показники діяльності фінансової установи та її економічний стан, які підлягають обов'язковому оприлюдненню;

2) перелік керівників фінансової установи та її відокремлених підрозділів;

3) перелік послуг, що надаються фінансовою установою;

4) ціну/тарифи фінансових послуг;

5) кількість акцій фінансової установи, які знаходяться у власності членів її виконавчого органу, та перелік осіб, частки яких у статутному капіталі фінансової установи перевищують п'ять відсотків;

6) іншу інформацію з питань надання фінансових послуг та інформацію, право на отримання якої закріплено в законах України.

Стаття 13. Порядок реорганізації та ліквідації фінансових установ

1. Реорганізація та ліквідація фінансових установ відбувається з додержанням вимог відповідних законів України та нормативно-правових актів державних органів з питань регулювання діяльності фінансових установ та ринків фінансових послуг.

Стаття 14. Облік та звітність

1. Фінансова установа зобов'язана вести облік своїх операцій та надавати звітність відповідно до вимог законів та нормативно-правових актів державних органів з питань регулювання діяльності фінансових установ та ринків фінансових послуг.

Стаття 15. Вимоги до зовнішнього аудиту

1. Аудиторські перевірки фінансових установ можуть проводитися аудиторами, які:

1) мають відповідний сертифікат;

2) не мають взаємовідносин щодо права власності з фінансовою установою, діяльність якої перевіряється, не мають заборгованості перед цією установою або під іншого конфлікту інтересів;

3) внесені до відповідних реєстрів, що ведуться державними органами, які здійснюють регулювання діяльності фінансових установ та ринків фінансових послуг. Порядок ведення реєстру визначається відповідним державним органом, який здійснює регулювання діяльності фінансових установ та ринків фінансових послуг.

Стаття 16. Об'єднання фінансових установ

1. Фінансові установи мають право на добровільних засадах об'єднувати свою діяльність, якщо це не суперечить антимонопольному законодавству України та вимогам законів з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг. Правовий статус, види, порядок створення, правовий режим функціонування та припинення діяльності об'єднань визначається згідно із законами України.

2. Об'єднання фінансових установ набуває статусу саморегулівної організації після внесення запису про неї до відповідного реєстру, який ведеться державними органами з питань регулювання діяльності фінансових установ та ринків фінансових послуг у межах їх компетенції.

Стаття 17. Недопущення обмеження конкуренції на ринках фінансових послуг

1. Фінансові установи здійснюють свою діяльність з урахуванням вимог антимонопольного законодавства та законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.

Стаття 18. Запобігання легалізації грошей, набутих злочинним шляхом

1. Фінансові установи зобов'язані ідентифікувати особу споживача фінансових послуг, здійснюючи:

перевірку факту існування юридичних осіб — споживачів фінансових послуг шляхом отримання від них та/або від відповідних органів державної влади матеріалів про підтвердження державної реєстрації такої особи, включаючи інформацію щодо її назви, організаційно-правової форми, місцезнаходження, посадових осіб та їх повноважень;

перевірку повноважень особи, яка має намір діяти від свого імені або від імені іншого споживача фінансових послуг.

У разі, якщо виникає сумнів щодо того, що особа діє від свого імені, фінансова установа повинна здійснити заходи для ідентифікації вигодонабувача.

2. Фінансові установи зобов'язані зберігати документи щодо ідентифікації споживачів фінансових послуг та облікові документи щодо здійснення фінансових операцій відповідно до законодавства.

3. Фінансові установи зобов'язані повідомляти відповідні уповноважені державні органи про сумнівні та незвичні операції своїх клієнтів. Таке повідомлення здійснюється без інформування осіб, яких стосується відповідне повідомлення.

Критерії віднесення операцій до сумнівних та незвичних визначаються Кабінетом Міністрів України.

Посадові особи фінансової установи у випадку неповідомлення про сумнівні та незвичні операції несуть відповідальність, встановлену законом.

Фінансові установи та їх посадові особи не несуть відповідальності за порушення комерційної таємниці внаслідок повідомлення про сумнівні та незвичні операції.

4. Фінансові установи повинні розробляти та впроваджувати програми протидії легалізації грошей, набутих злочинним шляхом, які включають розробку внутрішніх контрольних процедур та організацію програм підготовки посадових осіб.

Розділ IV. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Стаття 19. Мета державного регулювання ринків фінансових послуг

1. Метою державного регулювання ринків фінансових послуг в Україні є:

1) проведення єдиної та ефективної державної політики у сфері фінансових послуг;

2) захист інтересів споживачів фінансових послуг;

3) створення сприятливих умов для розвитку та функціонування ринків фінансових послуг;

4) створення умов для ефективної мобілізації і розміщення фінансових ресурсів учасниками ринків фінансових послуг з урахуванням інтересів суспільства;

5) забезпечення рівних можливостей для доступу до ринків фінансових послуг та захисту прав їх учасників;

6) додержання учасниками ринків фінансових послуг вимог законодавства;

7) запобігання монополізації та створення умов розвитку добросовісної конкуренції на ринках фінансових послуг;

8) контроль за прозорістю та відкритістю ринків фінансових послуг;

9) сприяння інтеграції в європейський та світовий ринки фінансових послуг.

Стаття 20. Форми державного регулювання ринків фінансових послуг

1. Державне регулювання діяльності з надання фінансових послуг здійснюється шляхом:

1) ведення державних реєстрів фінансових установ та ліцензування діяльності з надання фінансових послуг;

2) нормативно-правового регулювання діяльності фінансових установ;

3) нагляду за діяльністю фінансових установ;

4) застосування уповноваженими державними органами заходів впливу;

5) проведення інших заходів з держав-

(Закінчення на 11—12-й стор.).

(Початок на 6-й стор.).

ного регулювання ринків фінансових послуг.

Стаття 21. Органи, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг

1. Державне регулювання ринків фінансових послуг здійснюється:

щодо ринку банківських послуг — Національним банком України;

щодо ринків цінних паперів та похідних цінних паперів — Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

щодо інших ринків фінансових послуг — спеціально уповноваженим органом виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг.

Антимонопольний комітет України та інші державні органи здійснюють контроль за діяльністю учасників ринків фінансових послуг та отримують від них інформацію у межах повноважень, визначених законом.

2. Державне регулювання діяльності з надання фінансових послуг здійснюється відповідно до цього Закону та інших законів України.

Стаття 22. Співпраця та координація діяльності між органами, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг

1. Національний банк України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку і Уповноважений орган зобов'язані співпрацювати згідно з положеннями цього Закону.

2. Національний банк України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку і Уповноважений орган за допомогою засобів зв'язку, що дозволяють фіксувати інформацію, своєчасно повідомляють один одному про будь-які спостереження та висновки, які є необхідними для виконання покладених на них обов'язків.

3. Національний банк України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку і Уповноважений орган мають право на доступ до інформаційних баз даних одне одного, які ведуться з метою регулювання ринків фінансових послуг.

4. Голова державного органу, що здійснює регулювання ринків фінансових послуг, або уповноважена ним особа беруть участь у роботі інших органів, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, з правом дорадчого голосу, коли на них обговорюються питання нагляду за діяльністю з надання фінансових послуг.

5. Національний банк України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку і Уповноважений орган з метою співпраці та координації своєї діяльності зобов'язані проводити оперативні наради не рідше одного разу в квартал або частіше на вимогу одного з керівників цих органів. За результатами зазначених нарад складаються відповідні протоколи та/або укладаються міжвідомчі угоди. Рішення, які містяться у зазначених протоколах та угодах, обов'язкові для розгляду та впровадження кожним з органів, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

Розділ V. ОРГАНІЗАЦІЯ, ПОВНОВАЖЕННЯ І ПОРЯДОК ДІЯЛЬНОСТІ СПЕЦІАЛЬНО УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Стаття 23. Організація діяльності Уповноваженого органу

1. Уповноважений орган є центральним органом виконавчої влади, який працює за колегіальним принципом.

2. Уповноважений орган не може бути учасником фінансових ринків як емітент облігацій внутрішніх та зовнішніх державних позик або здійснювати будь-яку іншу діяльність на фінансових ринках, крім передбаченої цим Законом.

3. Положення про Уповноважений орган за поданням Кабінету Міністрів України затверджується Президентом України.

4. Уповноважений орган є юридичною особою і має відокремлене майно, що є державною власністю.

5. Уповноважений орган складається з Голови, заступників Голови та не менше трьох членів Уповноваженого органу — директорів департаментів (далі — директори департаментів), яких призначає на посади та припиняє їх повноваження на цих посадах Президент України.

6. Структура центрального апарату Уповноваженого органу визначається Положенням про Уповноважений орган.

7. Уповноважений орган може створювати та ліквідовувати свої територіальні управління для здійснення своїх повноважень. Територіальні управління Уповноваженого органу не мають статусу юридичної особи і діють на основі положення, що затверджується Уповноваженим органом.

8. За рішенням Уповноваженого органу може створюватися Консультаційно-експертна рада, яка є постійно діючим на громадських засадах дорадчим органом, що бере участь в обговоренні проектів документів, які розробляються та/або розглядаються Уповноваженим органом. Склад Консультаційно-експертної ради та положення про неї затверджує Уповноважений орган.

9. Основною формою роботи Уповноваженого органу є засідання, які збираються за потребою, але не рідше одного разу на місяць. Порядок прийняття Уповноваженим органом рішень визначається у Положенні про Уповноважений орган.

Стаття 24. Голова Уповноваженого органу

1. Голова Уповноваженого органу призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України.

2. Президент України звільняє з посади Голову Уповноваженого органу у разі:

1) закінчення строку його повноважень;

2) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;

3) визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим;

4) припинення його громадянства або виїзду за межі України на постійне місце проживання;

5) подання Головою Уповноваженого органу у письмовому вигляді заяви про відставку або про звільнення за власним бажанням;

6) з інших причин.

3. Повноваження Голови Уповноваженого органу припиняються у разі його смерті.

4. Головою Уповноваженого органу може бути особа з бездоганною діловою репутацією, яка має вищу економічну чи юридичну освіту і при цьому має досвід постійної протягом семи років роботи за фахом.

5. Голова Уповноваженого органу:

1) здійснює керівництво поточною діяльністю Уповноваженого органу та вирішує всі питання діяльності Уповноваженого органу, за винятком тих, що належать до компетенції Уповноваженого органу;

2) діє без довіреності від імені Уповноваженого органу в межах, встановлених законодавством України;

3) представляє Уповноважений орган у відносинах із державними органами іноземних держав з питань нагляду за діяльністю фінансових установ та міжнародними організаціями;

4) видає накази, розпорядження тощо з питань, що належать до його компетенції;

5) приймає на роботу і звільняє з роботи працівників Уповноваженого органу, заохочує їх та накладає дисциплінарні стягнення;

6) виконує інші функції, необхідні для забезпечення організації роботи та діяльності Уповноваженого органу.

6. Голова Уповноваженого органу одноосібно несе відповідальність перед Президентом України за діяльність Уповноваженого органу.

Стаття 25. Заступники Голови Уповноваженого органу

1. Заступники Голови Уповноваженого органу призначаються на посаду та звільняються з посади Президентом України.

2. Заступником Голови Уповноваженого органу може бути особа з бездоганною діловою репутацією, яка має вищу освіту та досвід постійної протягом не менше п'яти років роботи за фахом, що відповідає її функціональним обов'язкам в Уповноваженому органі.

3. Заступники Голови Уповноваженого органу відповідають за забезпечення координуючих функцій в межах Уповноваженого органу, здійснення аналітичної та методологічної діяльності, питання кадрового, фінансового, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення діяльності Уповноваженого органу. Кількість заступників Голови Уповноваженого органу та розподіл обов'язків між ними визначаються Положенням про Уповноважений орган.

Стаття 26. Члени Уповноваженого органу — директори департаментів

1. Директори департаментів призначаються на посаду та звільняються з посади Президентом України.

2. Директором департаменту може бути особа з бездоганною діловою репутацією, яка має вищу освіту та досвід постійної протягом не менше п'яти років роботи за фахом, що відповідає її функціональним обов'язкам в Уповноваженому органі.

3. Припинення повноважень директорів департаментів відбувається у зв'язку із закінченням строку їхніх повноважень або на підставах, передбачених законодавством про працю та державну службу.

4. Директори департаментів відповідають за організацію та здійснення функцій регулювання та нагляду за діяльністю окремих видів фінансових установ та ринків фінансових послуг, що віднесені до наглядової компетенції очолюваних ними департаментів.

5. Директори департаментів у межах своєї компетенції мають право підписувати від імені Уповноваженого органу документи правозастосовчого характеру, вирішувати питання про внесення фінансових установ до реєстру та їх ліцензування, застосування заходів впливу, проведення інших заходів, що спрямовані на реалізацію їхніх повноважень, передбачених Положенням про Уповноважений орган.

Стаття 27. Завдання Уповноваженого органу

1. Основними завданнями Уповноваженого органу є:

1) розробка стратегії і реалізації розвитку та вирішення системних питань функціонування ринків фінансових послуг в Україні;

2) здійснення державного регулювання та нагляду за наданням фінансових послуг та додержанням законодавства у цій сфері;

3) захист прав споживачів фінансових послуг шляхом застосування у межах своїх повноважень заходів впливу з метою запобігання і припинення порушень законодавства на ринку фінансових послуг;

4) узагальнення практики застосування законодавства України з питань фінансових послуг і ринків та розроблення пропозицій щодо їх вдосконалення;

5) розроблення і затвердження обов'язкових до виконання нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції;

6) координація діяльності з іншими державними органами;

7) запровадження міжнародно визнаних правил розвитку ринків фінансових послуг.

Стаття 28. Повноваження Уповноваженого органу

1. Уповноважений орган у межах своєї компетенції:

1) розробляє і затверджує нормативно-правові акти, обов'язкові до виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, учасниками ринків фінансових послуг, їх об'єднаннями, контролює їх виконання;

2) здійснює реєстрацію та веде Державний реєстр фінансових установ;

3) видає фінансовим установам у межах своєї компетенції та відповідно до законів з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг та затверджує ліцензійні умови провадження діяльності з надання фінансових послуг та порядок контролю за їх додержанням;

4) встановлює обов'язкові нормативи достатності капіталу та інші показники і вимоги, що обмежують ризики по операціях з фінансовими активами;

5) встановлює плату за реєстрацію документів та видачу ліцензій, надає інформацію за запитами юридичних осіб;

6) дає висновки про віднесення операцій до того чи іншого виду фінансових послуг;

7) встановлює обмеження на суміщення надання певних видів фінансових послуг;

8) здійснює контроль за достовірністю інформації, що надається учасниками ринку фінансових послуг;

9) проводить самостійно чи разом з іншими уповноваженими органами нагляду виїзні та безвиїзні перевірки діяльності фінансових установ;

10) у разі порушення законодавства про фінансові послуги, нормативно-правових актів Уповноваженого органу застосовує заходи впливу та накладає адміністративні стягнення;

11) звертається до суду та господарського суду з позовами (заявами) у зв'язку з порушенням законодавства України про фінансові послуги;

12) надсилає фінансовим установам та саморегулівним організаціям обов'язкові до виконання розпорядження про усунення порушень законодавства про фінансові послуги та вимагає надання необхідних документів;

13) надсилає матеріали в правоохоронні органи стосовно фактів правопорушень, що стали відомі під час проведення перевірок;

14) надсилає матеріали в органи Антимонопольного комітету України у разі виявлення порушень антимонопольного законодавства;

15) вимагає скликання зборів учасників фінансової установи;

16) здійснює моніторинг руху капіталу в Україну та за її межі через ринки фінансових послуг;

17) встановлює вимоги щодо програмного забезпечення та спеціального технічного обладнання фінансових установ, пов'язаного з наданням фінансових послуг;

18) встановлює порядок розкриття інформації та складання звітності учасниками ринків фінансових послуг відповідно до законодавства України;

19) визначає професійні вимоги до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ та може вимагати звільнення з посад осіб, які не відповідають встановленим вимогам для зайняття відповідних посад.

2. Рішення, прийняті Уповноваженим органом з питань оцінки ефективності та координації діяльності по регулюванню і нагляду за окремими ринками фінансових послуг, є обов'язковими до виконання директорами департаментів.

Стаття 29. Напрями нагляду

1. Основними напрямами нагляду Уповноваженого органу є додержання встановлених критеріїв та нормативів щодо:

1) ліквідності;

2) капіталу та платоспроможності;

3) прибутковості;

4) якості активів та ризиковості операцій;

5) якості систем управління та управлінського персоналу;

6) додержання правил надання фінансових послуг.

2. Правила підготовки, надання та обробки даних щодо діяльності фінансових установ у розрізі напрямів нагляду встановлюються Уповноваженим органом.

Стаття 30. Інспектування

1. Уповноважений орган має право здійснювати в межах своєї компетенції інспектування фінансових установ, а також їх споріднених та афілійованих осіб.

2. Періодичність інспектування встановлюється Уповноваженим органом залежно від типу фінансової установи.

3. Для проведення інспекції Уповноважений орган може залучати зовнішніх експертів, які мають відповідну кваліфікацію.

4. Уповноважений орган може досліджувати дані про клієнта фінансової установи тільки з метою виконання завдань нагляду.

5. Для проведення інспекції особа, яка наділена Уповноваженим органом повноваженнями здійснювати інспекцію за місцем знаходження юридичної особи, що перевіряється (далі — уповноважена особа), має право запрошувати посадових осіб цієї юридичної особи для надання пояснень та вимагати надання необхідної інформації та документів.

Стаття 31. Обов'язковість збереження професійної таємниці

1. Матеріали, які надаються для аналізу або перевірки, а також відомості та документи про фінансовий, майновий стан юридичних і фізичних осіб, що надходять до Уповноваженого органу, становлять професійну таємницю і можуть бути використані лише для здійснення Уповноваженим органом його функцій, включаючи випадки щодо законодавчо встановленого порядку обміну інформацією.

2. Несанкціоноване розголошення будь-яких відомостей, матеріалів, документів, які відносяться до професійної таємниці, тягне відповідальність відповідно до законів, крім випадків, коли таке розголошення необхідне для запобігання легалізації грошей, набутих злочинним шляхом.

Стаття 32. Співпраця з державними органами іноземних держав з питань нагляду за діяльністю фінансових установ та міжнародними організаціями

1. Уповноважений орган у межах своєї компетенції здійснює співробітництво з міжнародними організаціями, державними органами і неурядовими організаціями іноземних держав з питань, віднесених до його компетенції.

2. Уповноважений орган має право в межах міжнародного співробітництва, зазначеного в частині першій цієї статті, на умовах взаємності надавати і отримувати інформацію з питань нагляду за фінансовими ринками і установами, яка не становить державної таємниці та не призводить до розголошення професійної таємниці.

3. Уповноважений орган має право в межах міжнародного співробітництва, зазначеного у частині першій цієї статті, надавати інформацію стосовно діяльності окремих фінансових установ у випадках і у порядку, встановлених у відповідних міжнародних договорах, учасником яких є Україна.

Стаття 33. Звітність

1. Уповноважений орган зобов'язаний з урахуванням вимог законодавства про захист державної та професійної таємниць оприлюднювати в офіційних засобах масової інформації основні положення свого щорічного звіту.

Розділ VI. ЛІЦЕНЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Стаття 34. Обов'язковість ліцензування

1. Уповноважений орган у межах своєї компетенції видає ліцензії для здійснення фінансовими установами:

1) страхової діяльності;

2) діяльності з надання послуг накопичувального пенсійного забезпечення;

3) надання фінансових кредитів за рахунок залучених коштів;

4) діяльності з надання будь-яких фінансових послуг, що передбачають пряме або опосередковане залучення фінансових активів від фізичних осіб.

2. Здійснення діяльності, зазначеної у частині першій цієї статті, дозволяється тільки після отримання відповідної ліцензії. Особи, винні у здійсненні діяльності без ліцензії, несуть відповідальність згідно із законами України.

3. Ліцензія, яка надається для здійснення діяльності з надання фінансових послуг, не може передаватися третім особам.

Стаття 35. Документи, які подаються органу ліцензування для одержання ліцензії

1. Особа, яка має намір провадити певний вид господарської діяльності з надання фінансових послуг, що ліцензується, особисто або через уповноважений нею орган чи особу звертається до Уповноваженого органу із заявою встановленого зразка про видачу ліцензії.

У заяві про видачу ліцензії повинні міститися відомості про особу заявника (найменування, місцезнаходження, банківські реквізити, ідентифікаційний код). У разі наявності у заявника філій, інших відокремлених підрозділів, які провадитимуть господарську діяльність на підставі отриманої ліцензії, у заяві зазначається їх місцезнаходження.

2. До заяви про видачу ліцензії додається копія свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності або копія довідки про внесення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, засвідчена нотаріально або органом, який видав оригінал документа.

3. Заява про видачу ліцензії та документи, що додаються до неї, приймаються за описом, копія якого видається заявнику з відміткою про дату прийняття документів органом ліцензування та підписом відповідальної особи.

4. Законами України з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг можуть встановлюватися додаткові вимоги щодо переліку та змісту документів, необхідних для отримання відповідної ліцензії.

5. Про залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду заявник повідомляється в письмовій формі із зазначенням підстав залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду у строки, передбачені для видачі ліцензії. Після усунення причин, що були підставою для винесення рішення про залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду, заявник може повторно подати заяву про видачу ліцензії, яка розглядається в порядку, встановленому цим Законом.

Стаття 36. Рішення про видачу або відмову у видачі ліцензії

1. Уповноважений орган здійснює нагляд за діяльністю відповідних фінансових установ, приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову у її видачі у строк не пізніше ніж тридцять календарних днів з дати надходження заяви про видачу ліцензії та документів, що додаються до заяви, якщо законом, що регулює відносини у певних сферах господарської діяльності, не передбачений інший строк видачі ліцензії на окремі види діяльності.

2. Повідомлення про прийняття рішення про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії надсилається (видається) заявникові в письмовій формі протягом трьох робочих днів з дати прийняття відповідного рішення. У рішенні про відмову у видачі ліцензії зазначаються підстави такої відмови.

3. Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії є:

1) недостовірність даних у документах, поданих заявником, для отримання ліцензії;

2) невідповідність заявника згідно з поданими документами ліцензійним умовам, встановленим для виду господарської діяльності, зазначеного в заяві про видачу ліцензії.

4. У разі відмови у видачі ліцензії на підставі виявлення недостовірних даних у документах, поданих заявником про видачу ліцензії, суб'єкт господарювання може подати до органу ліцензування нову заяву про видачу ліцензії не раніше ніж через три місяці з дати прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії.

5. У разі відмови у видачі ліцензії на підставі невідповідності заявника ліцензійним умовам, встановленим для виду господарської діяльності, зазначеного в заяві про видачу ліцензії, суб'єкт господарювання може подати до органу ліцензування нову заяву про видачу ліцензії після усунення причин, що стали підставою для відмови у видачі ліцензії.

6. Рішення про відмову у видачі ліцензії може бути оскаржено в судовому порядку.

Стаття 37. Відомості, які містить ліцензія

1. Уповноважений орган використовує бланки ліцензії єдиного зразка. Бланк ліцензії єдиного зразка затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Бланки ліцензій є документами суворої звітності, мають обліковий серію і номер.

3. У ліцензії зазначаються:

1) найменування органу ліцензування, що видав ліцензію;

2) вид господарської діяльності з надання фінансових послуг, на право провадження якого видається ліцензія;

3) найменування юридичної особи;

4) ідентифікаційний код юридичної особи;

5) місцезнаходження юридичної особи;

6) дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії;

7) посада, прізвище та ініціали особи, яка підписала ліцензію;

8) дата видачі ліцензії та строк її дії.

Ліцензія підписується директором відповідного департаменту Уповноваженого органу або його заступником та засвідчується печаткою Уповноваженого органу.

Стаття 38. Видача ліцензії

1. У разі прийняття позитивного рішення про видачу ліцензії Уповноважений орган повинен оформити ліцензію не пізніше ніж за п'ять робочих днів з дня надходження документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії.

2. Уповноважений орган робить відмітку про дату прийняття документів, що підтверджують внесення заявником плати за видачу ліцензії, на копії опису, яку було видано заявнику при прийомі заяви про видачу ліцензії.

3. Якщо заявник протягом тридцяти календарних днів з дня направлення йому повідомлення про прийняття рішення про видачу ліцензії не подав документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії, або не звернувся до Уповноваженого органу для отримання оформленої ліцензії, Уповноважений орган має право скасувати рішення про видачу ліцензії або прийняти рішення про визнання такої ліцензії недійсною.

4. Діяльність з надання фінансових послуг на підставі ліцензії, виданої Уповноваженим органом, здійснюється на всій території України.

Розділ VII. ЗАХОДИ ВПЛИВУ

Стаття 39. Застосування заходів впливу

1. У разі порушення законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з надання фінансових послуг, Уповноважений орган застосовує заходи впливу відповідно до закону.

2. Уповноважений орган обирає та застосовує заходи впливу на основі аналізу даних та інформації стосовно порушення, враховуючи наслідки порушення та наслідки застосування таких заходів.

Стаття 40. Види заходів впливу

1. Уповноважений орган може застосовувати такі заходи впливу:

1) зобов'язати порушника вжити заходів для усунення порушення;

2) вимагати скликання позачергових зборів учасників фінансової установи;

3) накладати штрафи в розмірах, передбачених статтями 41 і 43 цього Закону;

4) тимчасово зупиняти або анулювати ліцензію на право здійснення діяльності з надання фінансових послуг;

5) відсторонювати керівництво від управління фінансовою установою та призначати тимчасову адміністрацію;

6) затверджувати план відновлення фінансової стабільності фінансової установи;

7) порушувати питання про ліквідацію установи.

2. Порядок та умови застосування заходів впливу встановлюються законами України та нормативно-правовими актами Уповноваженого органу.

3. Рішення Уповноваженого органу щодо застосування заходів впливу у вигляді тимчасової адміністрації є виконавчим документом.

Стаття 41. Штрафні санкції, що застосовуються до суб'єктів підприємницької діяльності — юридичних осіб за правопорушення, вчинені на ринках фінансових послуг

1. Уповноважений орган застосовує до суб'єктів підприємницької діяльності штрафні санкції:

1) за діяльність на ринках фінансових послуг без ліцензії, одержання якої передбачено законом, — у розмірі до 5000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, але не більше одного відсотка від розміру статутного (пайового) капіталу юридичної особи — суб'єкта підприємницької діяльності, що вчинила правопорушення;

2) за ненадання, несвоєчасне надання або надання завідомо недостовірної інформації — у розмірі до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, але не більше одного відсотка від розміру статутного (пайового) капіталу юридичної особи — суб'єкта підприємницької діяльності, що вчинила правопорушення;

3) за ухилення від виконання або несвоєчасне виконання розпоряджень, рішень Уповноваженого органу про усунення порушень щодо надання фінансових послуг — у розмірі до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, але не більше одного відсотка від розміру статутного (пайового) капіталу юридичної особи — суб'єкта підприємницької діяльності, що вчинила правопорушення.

2. Рішення Уповноваженого органу про застосування штрафних санкцій може бути оскаржено в суді.

3. Штрафи, накладені Уповноваженим органом, стягуються у судовому порядку.

Стаття 42. Порядок застосування штрафних санкцій за порушення правил діяльності суб'єктами підприємницької діяльності — юридичними особами на ринках фінансових послуг

1. Штрафи, передбачені статтею 41 цього Закону, накладаються Головою Уповноваженого органу, його заступниками, директорами департаментів чи головою відповідного територіального управління після розгляду матеріалів, які засвідчують факт правопорушення.

2. Про вчинення правопорушення, зазначеного у статті 41, уповноваженою особою, яка його виявила, складається акт, який разом з поясненнями керівника, іншої відповідальної посадової особи та документами, що стосуються справи, протягом трьох днів направляється посадовій особі, яка має право накладати штраф.

3. Якщо під час проведення перевірки уповноваженою особою проводилось вилучення документів, які підтверджують факт порушення, до акта про правопорушення додаються копії цих документів та копія протоколу про вилучення цих документів.

4. Вилучення на строк до трьох днів документів, які підтверджують факт правопорушення, проводиться з обов'язковим складанням протоколу, в якому зазначаються дата його складання, прізвище та посада особи, яка провела вилучення, повний перелік вилучених документів та день, в який ці документи відповідно до цього Закону мають бути повернені.

5. Протокол підписує уповноважена особа, яка провела вилучення. Представнику суб'єкта підприємницької діяльності — юридичної особи, документи якого були вилучені, після закінчення перевірки і проведення вилучення документів надається копія протоколу про вилучення.

6. Посадові особи Уповноваженого органу, визначені у частині першій цієї статті, приймають рішення про накладення штрафу протягом 10 днів після отримання документів, зазначених у частинах другій та третій цієї статті. Рішення про накладення штрафу оформляється постановою, що надсилається суб'єкту підприємницької діяльності — юридичній особі та банківській установі, в якій відкрито розрахунковий рахунок цього суб'єкта підприємницької діяльності.

Стаття 43. Відповідальність за адміністративні правопорушення, пов'язані з діяльністю на ринках фінансових послуг

1. Здійснення операцій на ринках фінансових послуг без ліцензії, отримання якої передбачено законом, тягне за собою накладення на фізичну особу — суб'єкта підприємницької діяльності чи посадову особу штрафу у розмірі від 20 до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Неподання, несвоєчасне подання або подання завідомо недостовірних відомостей Уповноваженому органу, якщо подання цих відомостей передбачено чинним законодавством, тягне за собою накладення на фізичну особу — суб'єкта підприємницької діяльності чи посадову особу суб'єкта підприємницької діяльності — юридичної особи штрафу у розмірі від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

3. Ухилення від виконання або несвоєчасне виконання розпоряджень, рішень Уповноваженого органу тягне за собою накладення на фізичну особу — суб'єкта підприємницької діяльності чи посадову особу суб'єкта підприємницької діяльності — юридичної особи штрафу у розмірі від 20 до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

4. Протоколи про вчинення правопорушення складаються посадовими особами Уповноваженого органу в разі виявлення ними відповідних правопорушень.

5. Адміністративні стягнення за правопорушення, передбачені частинами першою—третьою цієї статті, накладаються Уповноваженим органом або його територіальними управліннями. Від імені цих органів право розглядати справи про адміністративні правопорушення та накладати стягнення мають Голова Уповноваженого органу, його заступники, директори департаментів та голова відповідного територіального управління Уповноваженого органу.

6. Провадження у справах про адміністративні правопорушення, передбачені частинами першою—третьою цієї статті, здійснюється відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Стаття 44. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства при здійсненні діяльності з надання фінансових послуг

1. Посадові особи, які порушують законодавство про здійснення діяльності з надання фінансових послуг, несуть кримінальну відповідальність, установлену законом.

Стаття 45. Відповідальність Уповноваженого органу та його посадових осіб

1. Посадові особи Уповноваженого органу за невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків несуть відповідальність у порядку, визначеному законом.

2. Шкода, заподіяна учасникам ринку фінансових послуг неправомірними діями Уповноваженого органу при здійсненні ним своїх повноважень, підлягає відшкодуванню в повному обсязі за рахунок держави відповідно до закону.

Стаття 46. Підстави призначення тимчасової адміністрації

1. Уповноважений орган має право призначити тимчасову адміністрацію фінансової установи, діяльність якої ліцензується Уповноваженим органом, у разі:

1) систематичних порушень фінансовою установою законних вимог Уповноваженого органу;

2) якщо фінансова установа протягом 30 робочих днів не виконує 10 і більше відсотків своїх прострочених зобов'язань;

3) арешту або набрання законної сили обвинувальним вироком щодо злочинних діянь керівників фінансової установи;

4) вчинення фінансовою установою дій щодо приховування рахунків, будь-яких активів, реєстрів, звітів, документів;

5) необгрунтованої відмови фінансової установи у наданні документів чи інформації, передбачених цим Законом, уповноваженим особам;

6) наявності публічного конфлікту у керівництві фінансової установи;

7) наявності клопотання фінансової установи про призначення тимчасової адміністрації.

2. Тимчасова адміністрація приступає до виконання своїх обов'язків негайно після прийняття рішення про її призначення.

3. Тимчасова адміністрація очолюється керівником, який призначається Уповноваженим органом.

4. Строк повноважень тимчасової адміністрації не може перевищувати одного року з дня її призначення.

Стаття 47. Вимоги до тимчасового адміністратора та умови його призначення

1. Функції тимчасової адміністрації виконують особи, які призначаються Уповноваженим органом. Тимчасовим адміністратором може бути:

1) юридична особа, яка здійснює професійну діяльність щодо тимчасової адміністрації фінансових установ, надання аудиторських, юридичних або консультаційних послуг з питань функціонування ринків фінансових послуг і має не менше трьох працівників із сертифікатом Уповноваженого органу на право здійснення тимчасової адміністрації фінансової установи;

2) незалежний експерт (за договором);

3) службовець Уповноваженого органу.

2. До участі у тимчасовій адміністрації допускаються лише особи, які мають сертифікат Уповноваженого органу на право здійснення тимчасової адміністрації фінансової установи, високі професійні та моральні якості, бездоганну ділову репутацію, економічну чи юридичну освіту та досвід, необхідний для виконання функцій тимчасового адміністратора.

3. Уповноважений орган має право у будь-який момент усунути тимчасового адміністратора від виконання обов'язків у разі невідповідності його діяльності встановленим цим Законом вимогам.

4. Оплата праці тимчасового адміністратора (крім службовця Уповноваженого органу), а також спеціалістів, залучених ним для забезпечення виконання своїх повноважень, здійснюється згідно з укладеними з ними договорами.

5. Оплата праці тимчасового адміністратора (крім службовця Уповноваженого органу) і залучених ним спеціалістів здійснюється за рахунок фінансової установи, до якої його призначили.

6. Розмір оплати праці тимчасового адміністратора (крім службовця Уповноваженого органу) має бути не меншим за середньомісячну заробітну плату керівника цієї фінансової установи за 12 місяців перед призначенням тимчасової адміністрації,

7. Розмір оплати праці залучених спеціалістів встановлює тимчасовий адміністратор у межах кошторису витрат тимчасової адміністрації, затвердженого Уповноваженим органом.

8. Додаткова винагорода тимчасовому адміністратору і спеціалістам може встановлюватися в межах кошторису за згодою Уповноваженого органу.

9. Фінансова відповідальність, життя та здоров'я тимчасового адміністратора мають бути застраховані відповідно до закону та договору про страхування.

10. Тимчасовим адміністратором не може бути особа, яка:

1) є кредитором, пов'язаною особою або учасником фінансової установи;

2) має судимість, не погашену і не зняту у встановленому законом порядку, або є обвинуваченою по кримінальній справі;

3) не виконала своїх зобов'язань перед будь-якою фінансовою установою.

11. Для виявлення конфлікту інтересів особа до моменту призначення тимчасовим адміністратором зобов'язана надати Уповноваженому органу інформацію про свої особисті і ділові інтереси, зокрема щодо:

1) заборгованості перед фінансовою установою, трудових відносин з нею або володіння майновими правами фінансової установи;

2) відносин за попередні п'ять років з будь-якою фінансовою установою, що є її пов'язаною особою;

3) невиконання будь-яких зобов'язань щодо будь-якого банку або фінансової установи за останні п'ять років;

4) Інших інтересів, що можуть зашкодити неупередженому виконанню функцій тимчасового адміністратора;

5) відсутності конфлікту інтересів з Уповноваженим органом.

12. Уповноважений орган перед призначенням тимчасового адміністратора зобов'язаний переконатися у тому, що конфлікт інтересів відсутній.

13. У разі виникнення конфлікту інтересів після призначення тимчасового адміністратора він зобов'язаний вжити заходів щодо усунення конфлікту інтересів та одночасно повідомити про це Уповноважений орган, який вирішує питання щодо можливості продовження роботи тимчасового адміністратора.

14. Шкода, заподіяна внаслідок професійної помилки тимчасового адміністратора, відшкодовується згідно з законодавством України і договорами про страхування.

15. Тимчасовий адміністратор не має права:

1) здійснювати діяльність за наявності конфлікту інтересів, за винятком випадків, коли про це відомо Уповноваженому органу і він дозволив продовжити роботу;

2) приймати прямо або опосередковано будь-які послуги, подарунки та інші цінності від осіб, заінтересованих у здійсненні будь-яких дій, пов'язаних з призначенням тимчасової адміністрації;

3) використовувати або дозволяти використовувати майно, яке тимчасовий адміністратор має право контролювати, у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб;

4) приймати зобов'язання від імені Уповноваженого органу без його письмового дозволу;

5) розголошувати службову інформацію, якщо це не пов'язано з виконанням функцій тимчасового адміністратора.

16. Невиконання або неналежне виконання тимчасовим адміністратором своїх повноважень відповідно до цього Закону, що завдало збитків фінансовій установі чи кредиторам, може бути підставою для припинення виконання ним обов'язків, позбавлення сертифіката на право здійснення тимчасової адміністрації фінансових установ та притягнення до відповідальності згідно з законом.

17. У разі завдання збитків діями або бездіяльністю тимчасового адміністратора фінансова установа та /або кредитори мають право звернутися з позовом до суду щодо їх відшкодування.

Розділ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців підготувати та подати на розгляд Президенту України проект Положення про спеціальний уповноважений орган виконавчої влади з питань регулювання ринків фінансових послуг.

3. Уповноважений орган зобов'язаний протягом одного року з моменту свого утворення запровадити Державний реєстр фінансових установ та внести в нього відповідні записи про існуючі фінансові установи, що входять до сфери його регулювання.

4. Фінансові установи, створені до набрання чинності цим Законом, зобов'язані протягом одного року з дня запровадження Державного реєстру фінансових установ привести свою діяльність у відповідність з вимогами цього Закону.

5. До приведення законодавства у відповідність з цим Законом закони України та інші нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону, якщо інше не передбачено цим Законом.

6. З питань, не врегульованих цим Законом, застосовуються інші закони та нормативно-правові акти органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

7. Кабінету Міністрів України, Національному банку України та Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку протягом року з дня опублікування цього Закону:

підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття актів, необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їхніх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом.

8. Частину другу статті 2 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 299; 2001 р., № 11, ст. 45) після слів «ліцензування банківської діяльності» доповнити словами «діяльності з надання фінансових послуг».

9. Статтю 6 Закону України «Про страхування» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 18, ст. 78; 1998 р., № 2, ст. 4, № 11-12, ст. 50; 1999 р., № 4, ст. 35; 2000 р., № 19, ст.143, № 27, ст. 213, № 38, ст. 318, № 50, ст. 436; 2001 р., № 15, ст. 73) доповнити пунктом 34 такого змісту:

«34) фінансова відповідальність, життя і здоров'я тимчасового адміністратора та ліквідатора фінансової установи».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
12 липня 2001 року.
№ 2664-III.

Згідно з Регламентом ВР України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Небачений розмах перетворень

Присвячується Дню незалежності

Сьогодні є що сказати киянам про свою працю. І головне, що ось уже кілька років поспіль столичні підприємства впевнено набирають темпів приросту продукції. Скажімо, минулого року на київських підприємствах було виготовлено товарів на 26,1 процента більше, ніж попереднього. А вже сім місяців першого року нового століття дали нам приріст у 21,8 відсотка порівняно з тим же періодом торік. Трудівники нашого міста забезпечують 12% загального обсягу виробництва товарів народного вжитку в Україні.

Рік у рік зростають бюджетні надходження. А це не тільки нові капіталовкладення у виробництво, а й потужна політика соціального захисту людей, турбота про їхнє благополуччя, охорону здоров'я, освіту.

І все це — у щоденній напруженій праці.

Про неї — у матеріалах, які ви прочитаєте під суперрубрикою «Стольний град».

Олександр ОМЕЛЬЧЕНКО:

«Києву — гідне місце серед європейських столиць»

Діалог напередодні свята

— Уже майже вщухли, Олександре Олександровичу, різні, часом недоброзичливі, розмови довкола реконструкцій знакових будов і площ Києва. З вашої легкої руки і центральний вокзал столиці, і майдан Незалежності, і Бессарабський квартал, і Севастопольську площу стали називати новими символами Києва. Оскільки вони перед Днем незалежності України набули повної завершеності, давайте ще раз пройдемо по них, заглянемо в їх серцевину, бо не всім же мешканцям вдалося це зробити.

— Справді, названі вами будови — це проекти віку, бо ніколи в своїй історії Київ не бачив такого розмаху перетворень. Причому всі ці об'єкти реконструювались не для того, щоб вразити чиюсь уяву — сам час, розвиток міста, сучасні містобудівні принципи поставили жорстку вимогу до реконструкції основних транспортних вузлів і споруд Києва.

Візьмімо для прикладу майдан Незалежності. Дехто каже, що можна було залишити його в незайманому вигляді, додавши тільки монумент Незалежності. Справді, можна. Але вкопуючись до основ монумента, розкриваючи площу, як можна було не скористатися унікальною можливістю, як це робиться в багатьох європейських країнах, піти в підземні глибини, наповнити їх життям, розкинути там сучасні виставкові зали, галереї, музеї, торговельні комплекси, кафе й ресторани? Де б ми ще і за рахунок чого у самісінькому центрі міста знайшли тисячометрові площі для розташування триповерхових масштабних будівель? Причому фактично безплатно, за кошти інвесторів. Упевнений, що нащадки скажуть нам за це тільки спасибі.

І ще одне. Хай це, може, щасливий збіг обставин, але ми відкриваємо людям нашу сиву давнину, давши їм змогу оглядати справжні Лядські ворота, які так і стояли б навіки закопані в землю.

Ви вже, мабуть, побачили відроджений, якщо не сказати заново побудований, залізничний вокзал. Він теж аж кричав про необхідність реконструкції, оскільки зношений до такої міри, що й до біди недалеко. І спасибі генеральному директору «Укрзалізниці» Георгію Миколайовичу Кирпі, що він вклав усе, що можливо, і подарував нам такі прекрасні головні ворота Києва. Не буду зараз вдаватися до опису центрального вокзалу столиці. Скажу лише, що він не поступається, а в багатьох моментах перевершує інші європейські вокзали — за архітектурною довершеністю, рівнем сервісу, за всіма зручностями для пасажира.

До цієї будови активно долучилося й місто. Нові транспортні розв'язки, під'їзди, підземний паркінг на 600 автомашин — все це будувалося нашими силами. Тобто і тут ми не втратили унікального шансу зробити Київ ще красивішим, затишнішим, зручнішим для людини.

Давно чекала свого часу і Бессарабка. Це ж треба було так: у самісінькому центрі міста — і мало не розвалюха. Давно до неї тяглися руки інвесторів. Та так з різних причин і не дотяглися. І вже коли ми самі почали будувати, раптом нахлинули десятки інвестиційних пропозицій. А чому? Бо коли побачили наш проект, тут же зметикували: та це ж рай для підприємців! Ціле багатоярусне підземне містечко простягнулося від самої Бессарабки до площі Толстого. А там же майбутні торгові зали, ресторани, розважальні комплекси. Словом, і тут після тендерів пішли в хід гроші інвесторів. Отже, киянин нічого не втратив і на цій будові.

— Якось так трапляється, що перед святом на перше місце випливають будови, які приурочуються до цієї події. Але ж скільки в Києві звичайної, буденної праці, скільки тих самих буденних новобудов! Це добре, що ми відучилися від фанфар. Та не можна ж не помітити нових житлових масивів, що розрослися за роки незалежності України на Осокорках, Позняках, нових транспортних магістралей, що з'явилися на колись тісних, вузеньких вулицях. Не кажучи вже про метрополітен. Значить, українська столиця багатшає, розправляє плечі?

— Пам'ятаю 1996 рік, коли був призначений головою міської держадміністрації. Зібралися з заступниками, подивилися, порахували — і за голови схопилися: у бюджеті дірка в 22 мільйони гривень. На півроку заборгованість із виплатою заробітної плати, на три місяці — борг перед пенсіонерами. Чорнобильці півтора року не одержують доплат... А зараз річний бюджет Києва становить 4 мільярди 367 мільйонів 300 тисяч гривень. Нинішнього року виходимо на один мільйон квадратних метрів житла для киян. Наступного вже будуватимемо мільйон двісті тисяч квадратних метрів. І не тільки на Осокорках, Позняках. Нині все місто, без перебільшення, у риштуваннях. Усе це — для киян, для їхнього добробуту.

Хто започаткував будівництво житла для молодих сімей з великими пільгами? Київ, і ми пишаємося з цього. Тільки протягом останніх трьох років зведено 322 квартири за рахунок кредиту молодих сімей і самотніх молодих громадян. Тільки для цих потреб міський бюджет виділив зі свого фонду 20 мільйонів гривень.

Нині ми взялися за реконструкцію п'ятиповерхових будинків, «хрущовок», як їх називають у народі, за перетворення гуртожитків, де сьогодні проживає 71 тисяча чоловік, в хороші, комфортні житлові будинки. Перебудовано також гуртожитки коридорного і блочного типів. А разом за останні три роки видано людям, які жили в різних типах гуртожитків, понад 100 тисяч ордерів для проживання в нормальних квартирах. Самі розумієте, що в гуртожитках багаті люди не проживають, і тому без допомоги міста їм просто не обійтися.

А нові магістралі, вулиці оновлюються скрізь, де це хоч якось можна зробити. Нині в українській столиці 600 тисяч автомашин. Почали з'являтися пробки, а це тягне за собою забруднення повітря, хвороби людей. Я впевнений, що ось-ось — і ми забудемо про затори. Не буду називати всі вулиці і площі, які ми зробили справді європейськими, — ви їх самі знаєте. Ось зараз зайнялися розбудовою вулиці Саксаганського, площі Перемоги, бульвару Шевченка. Буквально днями обговорили проект ефективного транспортного сполучення Троєщини з метро «Лівобережна». Задум архітекторів цікавий тим, що ми приступаємо до реалізації ідеї закільцювання внутрішніх залізничних шляхів з метрополітеном та іншими видами міського транспорту.

— Нашій країні і досі допікає безробіття. Багато людей фактично викинуті на вулицю, бо маса підприємств, де були зайняті тисячі кваліфікованих спеціалістів, і дотепер на колінах. На останній апаратній нараді міського голови прозвучала така цифра: з 457 підприємств міста не працюють тільки 13, коли ще в січні нинішнього року таких було 32. Схоже, що Київ вибирається з провалля?

— Я уточнив би: вся країна поступово виходить з тяжкої економічної кризи. Щодо Києва, то ми ведемо послідовну політику: непрацюючих підприємств у столиці не повинно бути. Заводи, де затяглася хвороба недієздатності, місто бере під свою юрисдикцію. З єдиною метою: допомогти їм. Яким чином? Допомагаємо фінансово, даємо виробничі замовлення. Ми дійшли такої практики: якщо продукція київського підприємства дорожча процентів на 15—20 від зарубіжної, включаючи країни СНД, все одно беремо її. Бо це, зрештою, зайнятість людей і відрахування до міського бюджету.

Про безробіття. Нинішнього року ми навіть не говоримо про цю біду. В Києві створено достатню кількість робочих місць. Звичайно, мова не йде про забезпечення тільки такою роботою, якої людина хоче, — над цим нам ще працювати й працювати. Але без роботи не лишається ніхто, хто до цього прагне. Ось, наприклад, ми вирішували проблему внутрішньої охорони будинків. Нібито й недешево було в такому великому місті у кожному будинку розмістити консьєржів. А коли порахували, що це додатково десятки тисяч робочих місць, без вагань пішли на цю новацію.

— Так трапляється, Олександре Олександровичу (і ви про це не раз говорили), що за кожним нововведенням у столиці пильно стежать регіони України. І через певний час вводять їх у себе. Так було з доплатами за рахунок міського бюджету учасникам війни, інвалідам, багатодітним матерям, навіть учителям і лікарям. Чи розширюватиметься мережа допомоги таким людям?

— Розширюватиметься. А що ж робити, коли наші старенькі або немічні від хвороби молоді люди опинилися на межі виживання? Київ добре працює — ось лише за перше півріччя цього року приріст виробництва у нас становить 18,8 відсотка у порівнянні з минулим роком — отже, і добре заробляє. Був би просто гріх додатково зароблені кошти ховати в скриню замість того, щоб допомагати соціально незахищеним. Ось у нас у Києві 23701 одинока мати. Як їй самій виростити дитину? Ще три роки тому ми таким матерям почали доплачувати по 10 гривень на місяць. Здавалося б, що це сума? А коли законом передбачено доплачувати лише 5 гривень 88 копійок? А нинішнього року вже додаємо 15 гривень. Це вже щось.

Або ось людям похилого віку видаємо безплатно слухові апарати. А обмеженим у русі — милиці, тим, у кого поганий зір, — окуляри. Вирішили в Києві колясочну проблему. Нині завод Артема виробляє коляски не гірші за європейські. Міська влада робить усе, щоб кожна людина почувала себе повноцінною в суспільстві.

Коли вже зайшла мова про столичний бюджет, то Київ першим добився, щоб він був справедливим, так, як записано в Законі про столицю (прийняття цього документа — теж велика перемога киян). Йдеться про співвідношення місцевого бюджету й загальнодержавного у пропорції 40 відсотків. Тепер ось уже й інші регіони України мають таке співвідношення. А в цивілізованому світі пропорція 50 на 50 відсотків. Значить, і ми, разом з Асоціацією міст України, добиватимемося такого прогресивного бюджету. Ми йдемо до істини, що місцеві бюджети мають 50 відсотків коштів витрачати на виконання соціальних програм. Влада для того й існує, щоб працювати на людину.

— Напередодні свята киян чекав приємний сюрприз — подешевшав у місті хліб.

— До цього сюрпризу ми йшли через велику працю. Гіркий досвід «співпраці» з Держкомрезервом навчив нас самим дбати про забезпечення хлібом мешканців столиці. Ми підписали ряд угод про спільну роботу з кількома областями України. Ми їм — мінеральні добрива, засоби захисту рослин, навіть власний загін комбайнерів з нашими машинами. Вони нам — добротне зерно за нормальними ринковими цінами.

І ось — перший результат. Думаю, що це зниження цін — не останнє.

Сушимо голову і над тим, як полегшити киянину тягар оплати комунальних послуг.

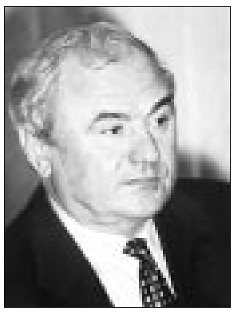
Ми прожили десять років політичної незалежності України. За цей час пройшли нелегкий шлях, багато чому навчилися, багато чого й зробили. Попереду не менш напружений період, щоб своєю працею, здобутками навіки утвердити і економічну незалежність держави.

Діалог записав Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Непрацюючих підприємств у Києві не повинно бути

«Голос України», 22 серпня 2001 року. № 150 (2650)

Від житла — до знакових будівель

Сьогодні столицю України не можна уявити без «Київміськбуду» (як без «Арсеналу» чи авіаційного заводу). Його внесок у розбудову житла, в економіку Києва неоціненний. Ця холдингова компанія взяла на себе 60 відсотків усього, що дає столиці будівельна індустрія. А зводиться у Києві мільйон квадратних метрів житла за рік!

А були ж і в цієї компанії нелегкі часи. Про те, як «Київміськбуд» шукав свого місця на будівельному ринку, як переходив на нові економічні умови і, зрештою, що сьогодні являє собою «Київміськбуд», розповідає перший віце-президент холдингової компанії Станіслав МАРТИНЮК.

Нинішній «Київміськбуд» принципово відрізняється від тієї державної структури, що була заснована 1955 року, — і організаційно, і економічно, і технологічно. Сьогодні ця акціонерна компанія має мережу дочірніх підприємств і асоційованих організацій, які працюють на наші замовлення.

Оскільки нині помітно згорнуте промислове, транспортне будівництво, «Київміськбуд», який фактично вдруге народився в нових економічних умовах, зайняв панівне становище у спорудженні житла.

Коли з 1995 року почався спад державного замовлення на житлове й цивільне будівництво, саме в «Київміськбуді» на чолі з його президентом Володимиром Поляченком зуміли побачити перспективу іншого замовника — індивідуального. Адже на квартирній черзі у столиці перебували 300 тисяч сімей.

Звичайно, не всі мали гроші, щоб на них побудувати квартиру. Тому була створена нова схема залучення киян до будівництва.

Непросто йшло її утвердження. Бо і державні структури з певною осторогою сприйняли нововведення, і люди, навчені трастами, спочатку побоювалися вкладати гроші у будівництво.

Ми спиралися на підтримку міської влади, яка виділила під будівництво перші майданчики і в той же час уважно стежила, щоб перші будинки, куди люди вклали кошти, були і вчасно, і якісно споруджені.

З того першого будинку на Осокорках, у здачі якого брали участь і Президент України, і міська влада, і почалося нове життя «Київміськбуду». Поступово, від будинку до будинку, йшло відпрацювання нової схеми.

Суть її полягала в тому, що людина, яка замовила собі квартиру, спочатку сплачувала тільки 50 відсотків її вартості. А решту доплачувала потім, у ході спорудження житла. З часом розширилась мережа будівництва за новими принципами, маса грошей стала зростати, і ми поступово знизили початковий внесок до 40 відсотків, а потім і до 30. Згодом вийшли на ще одну новацію: після спорудження будинку почали оформлювати людям кредит, щоб вони платили не весь залишок одразу після завершення будівельних робіт, а розтягнули це в певному часі. Такої практики тоді ще ніде не було, навіть у країнах близького зарубіжжя.

З цією метою холдинг заснував банк «Аркада», який і зайнявся кредитними операціями. Своєрідною заставою для одержання кредиту було саме житло, яке будував замовник. Таким чином ще більше розширилось коло людей, які прагнули будуватися.

Після здачі перших будинків Президент України видав указ, яким підтримав наш досвід, і скоро він став надбанням усієї України.

У такий спосіб за роки незалежності України, уже в нових економічних умовах, «Київміськбуд» звів близько 5 мільйонів квадратних метрів житла.

А замовлення все наростають. І що важливо — у зведених будинках нема непроданих квартир.

Ми вивчали подібний досвід у багатьох країнах і переконалися, що обраний шлях — правильний.

До інвестування житла почали залучати і пенсіонерів. Не секрет, що багато з них відкладають гроші про чорний день. Та щоб вони не лежали без руху, працювали, приносили людині відчутний прибуток, запропонували їм вкладати в інвестування будівництва, тобто надавати іншому громадянину своєрідний кредит. А потім пенсіонер одержує з цього свої відсотки. І вже понад 2000 чоловік скористалися такою вигідною можливістю.

Верховна Рада узагальнила цей досвід і прийняла закон про експеримент у житловому будівництві, який діятиме до 2006 року.

Будівництво житла за кошти населення зацікавило й інші регіони України. Ми за цією схемою звели будинки в Житомирі, Запоріжжі, Дніпропетровську, найближчим часом розпочнемо таку роботу в Одесі, Вінниці, Рівному. Отже, наша схема почала діяти по всій державі.

Звичайно, ми не змогли б успішно працювати, і схема ніяка не врятувала б, якби разом з цим не залучили новітні технології в будівництві.

Протягом цих років довелося передусім принципово змінити великопанельне домобудування. Наші нові великопанельні будинки значно тепліші. Це, на відміну від колишніх, тришарова стіна, яка не промерзає.

Треба було принципово змінити і багато інших технологічних рішень, застосувати сучасні матеріали та конструкції.

«Київміськбуд» налагодив масове виробництво на одному з наших заводів металопластикової, шумозахисної, теплозбережної столярки.

Останнім часом широко розгортається схема монолітно-каркасного домобудування, яка дає можливість забезпечити кожній людині індивідуальне планування квартири. Для цього створена так звана дизайн-студія, де людина може замовити собі конкретний варіант стінних перегородок. Монолітно-каркасна технологія в умовах таких великих міст, як Київ, дає можливість забезпечити як відповідну висотність, оскільки нині стає дедалі менше територій для будівництва, так і простір для уяви замовника.

Для забезпечення цієї технології холдинг пішов на створення україно-німецького СП «Дойче дока», яке на основі найсучасніших розроблень готує опалубку для монолітно-каркасного домобудування.

Нові технологічні умови поставили високі вимоги до якості бетону. Наш завод ім. Ковальського успішно впорався і з таким завданням. А щоб не створювати монополію (бо це явище згубне), залучили й інші, менші, підприємства столиці.

Бетон повинен довго зберігати свою якість, тому традиційний спосіб доставки його і підняття нагору, яке здійснювалося спеціальними діжками, уже не годився. І ми разом з німцями перейшли на бетоновозні бетононасоси. Якби будівництво Київського центрального вокзалу не було забезпечене бетононасосами й іншою високопродуктивною технікою, ніхто не зміг би за такий короткий час — 150 днів — упоратися з цим грандіозним завданням.

Ось так і потягся ланцюжок найновітніших досягнень у будівництві.

Скажу вам, що не було б успішного переходу на нові технології, якби не енергійні дії нашого патріарха в будівництві президента холдингу Володимира Поляченка.

Послідовне оволодіння всіма цими технологіями утвердило авторитет «Київміськбуду» і серед іноземних замовників. Ось уже кілька років ми постійно співпрацюємо з відомою фірмою «Білла», якій зводимо сучасні супермаркети.

Ми й далі уважно вивчаємо світовий досвід і беремо на озброєння все, що нині має будівельний світ. До речі, іноземці високо оцінюють досвід «Київміськбуду». Коли ми показали декому з них той же вокзал, вони були вражені і якістю, і швидкістю зробленого.

«Київміськбуд» пишається, що серед важливих здобутків держави за 10 років її незалежності, крім буденної роботи зі спорудження житла, є в його активі знакові споруди. Скажімо, на вулиці Шота Руставелі руками наших працівників збудована школа, яку Президент України і наш міський голова назвали навчальним закладом нового тисячоліття. Не тільки за архітектурною довершеністю, а й за конструкцією, завдяки чому, наприклад, плата за теплоенергію у школі знизилась на 40 відсотків. Тиражування подібних проектів приведе до того, що держава матиме змогу закуповувати енергоносіїв у кілька разів менше.

Зовсім недавно відкрили дитячий садок на Осокорках. А ще в активі «Київміськбуду» реконструкція Севастопольської площі, тролейбусна лінія від Палацу спорту до Солом'янки, будівельні роботи на Південному залізничному вокзалі, два підземні переходи з Центрального вокзалу, проїзд із паркінгом до того ж вокзалу, «довгобуд» на площі Перемоги. За ними — нові квартири для киян, активна участь у розбудові столиці нашої України.

Сучасні новобудови Осокорків — здобуток «Київміськбуду»

Нові ознаки Києва

Реконструйована Севастопольська площа: зручно і водіям, і пішоходам

Новини

Підбито підсумки виконання бюджету та програми соціально-економічного розвитку за січень — червень 2001 року в Києві. У цей період вся столична інфраструктура працювала стабільно, міські програми фінансувалися з місцевого бюджету, як це й було заплановано. Швидкими темпами зростали обсяги капітального будівництва, оновлено комунальні автобусні парки, будуються нові станції метрополітену, тривали роботи на численних соціальних об'єктах.

Для поліпшення транспортного обслуговування киян, створення належних умов для руху автомобільного транспорту та пішоходів по вулицях Межигірській, Набережно-Луговій, Набережно-Хрещатицькій та Електриків у 2001—2002 роках буде проведено реконструкцію та вдосконалено схему руху автотранспорту. Розпорядження про це підписав київський міський голова Олександр Омельченко.

За роки незалежності «Київміськбуд» звів майже 5 мільйонів квадратних метрів житла

Модель демократії

Уїнстон Черчілль сказав, що демократія — це далеко не ідеальна модель суспільства, але кращої людство поки що не вигадало. Справді, можна по-різному підходити до проблем народовладдя, але в тому, що в Україні за 10 років відпрацювалась, зміцніла система рад усіх рівнів, сумнівів немає. І це прекрасно видно на прикладі Київради, яка постійно шукає шляхи ефективності своєї діяльності.

Може, когось це здивує, але на пленарних засіданнях Київради дедалі рідше спалахують політичні пристрасті. Натомість панує атмосфера спокою і діловитості. На останньому пленарному засіданні нам вдалося розглянути близько ста п'ятдесяти питань за чотири години. І ніякого «одобрямсу» не було. Секрет тут простий: за цими чотирма годинами зовні легкої й швидкої роботи стоять два місяці (а відносно деяких питань і більше) серйозної, скрупульозної й напруженої праці у комісіях. А там кожне питання, справді, проходило через горнило серйозних суперечок, де кожен відстоював свою позицію й інтереси виборців.

Саме в можливості брати активну участь у початковому, «чорновому», етапі розгляду питання я бачу справжню демократичність роботи Київради, замість дешевих популістських заяв на пленарних засіданнях перед пресою.

Як правило, перед кожним пленарним засіданням проводяться засідання президії, де голови комісій остаточно відточують прийняті комісіями документи. А цього разу перед останнім пленарним засіданням було проведено аж чотири зібрання президії! Тому й проходять документи на пленарних засіданнях зовні легко й швидко.

Мабуть, як і всі інші депутати, ми теж іще пару років тому довго ламали списи, сперечалися до крику в присутності гостей і преси, вимучуючи кожне рішення прямо на пленарних засіданнях, аж поки не зрозуміли: необхідно круто міняти стиль роботи. Саме життя підказало, що на пленарні засідання треба виносити тільки глибоко опрацьовані питання. І така практика одразу почала приносити свої плоди. Не боюся сказати, що це наше своєрідне київрадівське «ноу-хау», хоч істина, як кажуть, лежить на поверхні.

За кожним з наших депутатів стоїть у середньому по тридцять тисяч виборців. І це накладає на нас особливу відповідальність за свою роботу.

Дивлячись на колег, хочу сказати, що такого сильного складу Київради не було уже давно. Є в нас люди, які обіймають високі посади, є доволі крупні бізнесмени, є знамениті на всю Україну артисти і навіть міністри — колишні й нинішні. У нас представлений різний спектр політичних напрямів —як і в українському парламенті. Однак у нас давно не спостерігалося, м'яко кажучи, штовханини біля трибуни.

Нелегко ми йшли до конструктивної співпраці всіх політичних сил. Але все-таки зуміли уникнути протистояння, об'єднатися через проблеми рідного міста. Дуже показовим було голосування по зверненню до Президента України стосовно ситуації, що склалася навколо «Київенерго». Із 68 депутатів, присутніх у залі, усі до єдиного проголосували за цей документ. Тому що кожен депутат справді вболіває за долю Києва. А хіба є щось важливіше для народного обранця?

Олег КУБАХ,
депутат Київради.

Громада — великий чоловік

Коротка статистика: у першому півріччі нинішнього року з 457 підприємств міста не працювали 13, або 2,8%. Минулого року таких було 32.

Один з важелів повернення до активної роботи заводів і фабрик — передача таких підприємств під опіку територіальної громади Києва. Як розвивається така тенденція і що вона дає киянам? Про це розповідь начальника головного управління з питань майна столичної держадміністрації, депутата Київради Петра ГОЛОВАТЕНКА.

З досьє «Голосу України»

Петро Головатенко народився на Богуславщині в селянській родині. Недавно відзначив своє 40-річчя. Працював на будівництві, заводі. Закінчив суднобудівний технікум, інститут інженерів водного транспорту. Був депутатом Подільської райради, депутат Київради двох скликань.

Має двох синів.

Головний життєвий принцип — робити людям добро. Ненавидить несправедливість, непорядність. На запитання, чи вдається завжди робити добро, відповів: «Це непросто. Але коли маєш позицію, ідеш по фарватеру — це вдається».

— Отже, яку політику веде ваше управління, Київрада, приймаючи до себе фактично збиткові підприємства? Яку мету ставите перед собою?

— Мета єдина: повернути те чи інше підприємство до активного життя, допомогти людям вирішити соціальні проблеми. Скажімо, донедавна у Дарниці стояв на колінах відомий завод «Радикал». На ньому сотні і сотні робітників, які давно забули, що таке зарплата. Ми знали, що підняти його — справа дуже дорога і клопітна. І все ж соціальну напругу треба було знімати. Тому Київрада ухвалила рішення про прийняття його до міської комунальної власності. Столиця виділила заводу оборотні кошти, допомогла розрахуватися з боргами. І успіхи не забарилися.

Звичайно, економічна мета таких кроків — добитися, щоб рано чи пізно подібні підприємства почали приносити прибутки. Ось, наприклад, СП «Могц», з яким ми тісно працюємо, за один рік принесло міській казні 7 мільйонів гривень, «Діловий центр Європи» за нинішній рік приніс більше коштів, ніж за попередніх 5 років, разом узятих — понад 10 мільйонів гривень.

Або ось відомий кожному «Київмлин». Кілька років тому у нього кредиторська заборгованість становила 26 мільйонів гривень. Але ж це провідне підприємство столиці, його не можна було кидати напризволяще. Спочатку місто взяло його до свого управління, потім передали частку держави до територіальної громади Києва. І ось минулого року одержали 8 мільйонів гривень прибутку.

Крім «Київмлина», столиця контролює «Київхліб», «Київенерго». Бо це ті підприємства, які прямо впливають на настрій і долю киян. Отже, ми повинні забезпечити стабільність у столиці, а значить — і в державі.

— Якими важелями дієте, щоб нерентабельні підприємства вивести в прибуткові?

— Різними. Якщо місто володіє контрольним пакетом акцій підприємства, воно вивчає і вирішує кадрові проблеми, бере участь у розподілі прибутку, дбає про розвиток господарства. Звичайно, найголовніший тут важіль — фінансова політика.

— Ось ви обмовилися про «Київенерго». Навколо нього сьогодні найбільше розмов і напруження. Як ви — і як начальник головного управління, і як депутат — оцінюєте ситуацію, що склалася?

— Історія з «Київенерго» відома. Спочатку і Президент України, і Кабінет Міністрів дали згоду на передачу державного пакета акцій територіальній громаді. А потім Прем'єр-міністр під сумнівним приводом відмінив це рішення.

А домовленість з нашого боку була чесно виконана: держава нам — свої акції, а місто відшкодовує їх майном територіальної громади.

Ми, крім офіційних листів главі уряду, прийняли на сесії спеціальне звернення до Президента Леоніда Кучми. Гадаю, він прислухається до думки столичної ради.

— Як ви думаєте, це часом не тиск олігархічних кланів, щоб поживитися ласим шматком?

— Немає сумнівів, що певні політичні сили, за якими стоять олігархи, намагаються відбити контрольний пакет акцій «Київенерго». І тут не тільки гроші, а й спроба взяти під свій контроль Київ.

— То як діятимете далі?

— Думаю, треба нам бути рішучішими. На території Києва є багато державних установ, які безкоштовно користуються майном територіальної громади. Якщо держава не платить за користування майном, то, виходячи з законодавства, ми в судовому порядку повинні виселити державні установи. Або ж розрахуватися за це майно акціями «Київенерго».

— Але ж це війна.

— Для того, щоб досягти справедливості, інколи доводиться діяти шляхом жорстких рішень. Ми ж повинні, як депутати Київради, відстоювати інтереси територіальної громади Києва.

Є ще одна проблема, яка стосується не тільки «Київенерго». Президент недавно підписав указ, яким забороняється безкоштовна передача майна до комунальної власності — крім соціальної сфери.

Постає запитання: а що таке комунальна власність? Вона ж не приватна, не моя і не ваша. Якщо вона належить Києву, то значить, і державі. Бо Київ — складова частина держави. Не повинно тут бути якихось торгів. Якщо підприємство комунальної власності працює краще, успішніше, значить, дасть роботу людям, сплатить податки до державного бюджету.

— Які у вас на черзі підприємства, котрі хотіли б перевести до комунальної власності Києва?

— У цьому напрямі працюємо з «Укртелекомом». Воно, як відомо, прибуткове. Бо чому повинні брати під свою опіку тільки безнадійно відсталі? Це підприємство, як і «Київенерго», несе столичні функції. Тим більше, що «Київтелеком» введений до «Укртелекому». І кияни мають право контролювати його.

Бесіду вів
Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Нові ознаки Києва

Південний залізничний вокзал: зроблено швидко і якісно

Новини

В столиці цими днями перебуває делегація японського міста Кіото на чолі з головою міських зборів пані Тошіко Ісобе. Сьогодні вранці має бути підписано декларацію «30 років дружби Києва і Кіото. Підсумки і перспективи». Японська делегація візьме участь в офіційних заходах зі святкування 10-річчя незалежності України, матиме низку екскурсій та культурних заходів, організованих київською владою та посольством Японії в Україні.

У Києві для охорони громадського порядку під час святкування 10-ї річниці Незалежності України буде залучено 11 тис. працівників міліції, в тому числі 2 тис. військовослужбовців внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України.

За оцінками керівництва МВС, органи та підрозділи внутрішніх справ готові забезпечити громадський порядок у святкові дні.

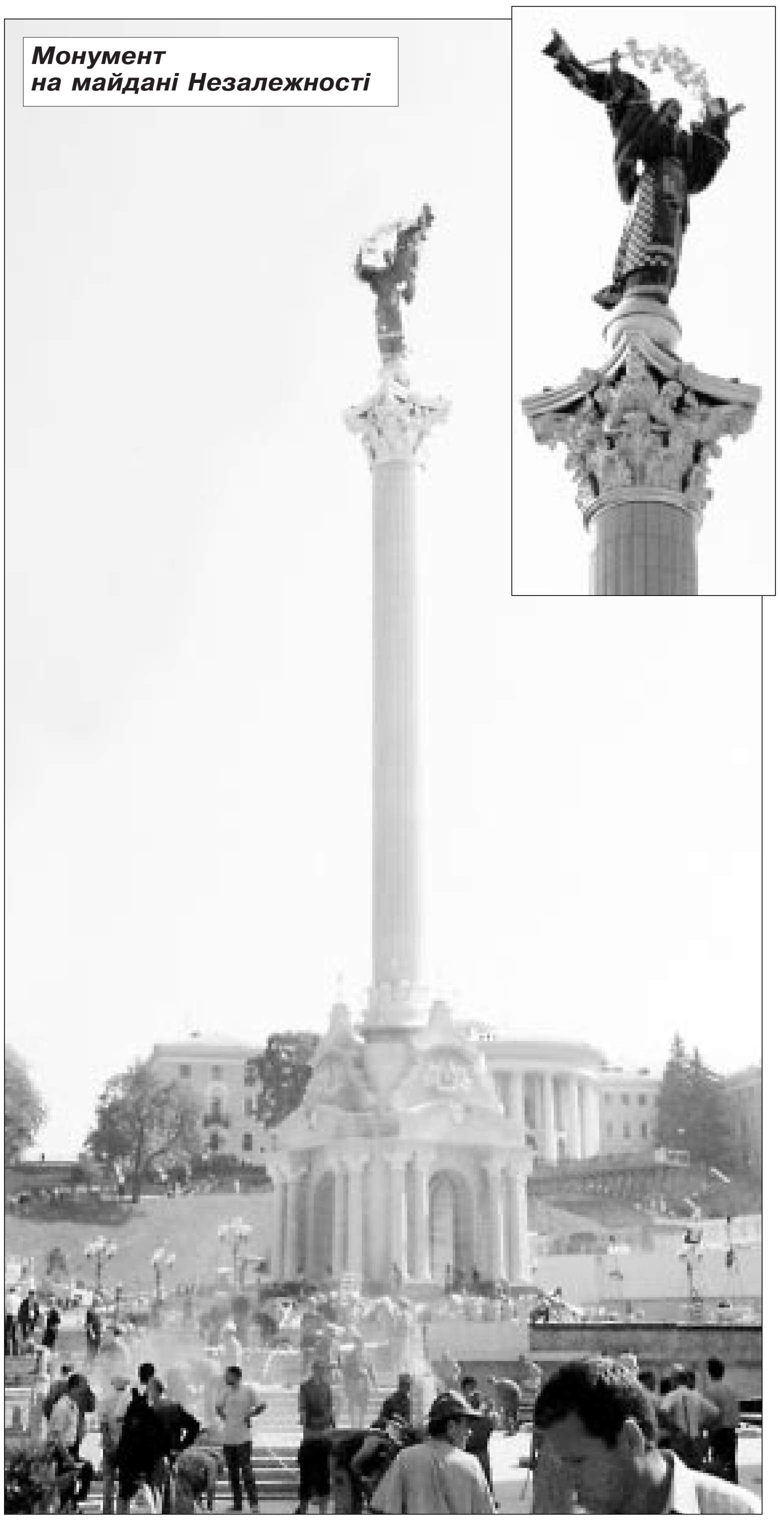
За останніми офіційними даними Київської міської державної адміністрації, на поточне утримання столичних закладів охорони здоров'я в першому півріччі цього року з міського бюджету було виділено 195,1 млн. грн., що на 31,3 відсотка більше, ніж у відповідний минулорічний період.

З метою подальшого соціального захисту інвалідів Києва та на виконання міської комплексної програми «Турбота» на 2001—2005 роки, київський міський голова Олександр Омельченко підписав розпорядження про фінансову підтримку міського спортивно-танцювального клубу «Березіль» на 2001 рік.

Згідно з цим розпорядженням головне фінансове управління Київської міської державної адміністрації виділить клубові «Березіль» 28 тис. грн. для відшкодування витрат, пов'язаних з ремонтом та переобладнанням клубу для потреб інвалідів.

Нові ознаки Києва

Брама та її знахідки

Монумент на майдані Незалежності

Саме через неї ввійшли до Києва і зруйнували його монгольські орди. Тут зупинилася історія Київської Русі.

Понад 700 років тому до Києва вело троє воріт — Золоті, Жидівські (інколи в літературі — Львівські) та Лядські. Через Лядські ворота проходив шлях на південні околиці Києва — Клов, Печерськ, Видубичі. Ворота стояли на нинішньому Майдані Незалежності, навпроти теперішньої зупинки 16-го тролейбуса.

Назва воріт — Лядські — дослідниками тлумачиться по-різному. Одні вважають, що вона походить від слова «лях», і тому ворота називають ще Польськими. І що ці ворота вказують на польський квартал або вулицю, що існували тоді в Києві. Наскільки ці припущення відповідають історичній дійсності, сказати важко, тому що в літописах нічого не згадується про проживання поляків на території «міста Ярослава». Деякі інші дослідники назву брами виводили від слів «ляда», «лядина», що означало місцину, розчищену від лісу. Вказівка літопису на те, що орди Батия на підступах до Лядських воріт «прошли дебри», на їхню думку, підтверджує правильність цього висновку. Цілком можливо, що будівельники Ярославового валу, споруджуючи південні ворота і під'їзди до них, справді розчистили певну ділянку від лісу та чагарників. Але чи стало це підставою для назви воріт, невідомо. Є також припущення, що назва походить просто від українського слова «ляда» (у сільських хатах вхід на горище закривають лядою).

Уперше про Лядські ворота згадується в літописі, коли детально описується розташування військ Ізяслава Мстиславича, що обороняли Київ від загонів Юрія Долгорукого. Сказано, що вони стояли у безпосередній близькості від Хрещатицького струмка з його піщаними берегами: «а друзии противу Лядським воротам, на песцях бяхутся».

Наступна згадка датується 1240 роком. Вона стосується облоги Києва полчищами кочівників.

1238 року Менгу-хан, повертаючись із ордою з чергового набігу і проходячи мимо Києва, був вражений красою та величчю міста. Він відправив послів, щоб запропонувати киянам здатися і перейти «під руку» Великого Хана. Але на Русі вже були відомі страшні випадки, коли міста підкорялися, а їхнє населення вирізувалося. Київ готувався до відсічі.

Оборонні споруди, зведені навколо міста при Ярославі Мудрому (1019-1054 рр.), були дуже потужні. Слід зазначити, що в той час у Східній Європі подібних споруд не було, а Київ порівнювали з Константинополем. І люди дуже вірили в неприступність «Ярославових валів».

За два роки сам Бату-хан, онук Чингіза, в жовтні з'явився під Києвом. Ще ніколи він не зосереджував біля одного міста таких сил з найкращими воєводами: на кожного киянина припадало до десятка ворожих воїнів. У літописах відзначалося, що від скрипіння возів, ревіння верблюдів, іржання коней та гуркоту пороків (могутніх каменеметальних машин) в обложеному місті не було чути людського голосу.

Кияни досить успішно оборонялися, доки замерзлий Дніпро не дав змоги монголам перевезти пороки, а по вкритій кригою Либеді з Хрещатицькому струмку доставити їх до Лядських воріт. І 6 грудня, зруйнувавши каменеметальними машинами частину валу, монголи розпочали штурм міста. Втрати нападників були настільки значними, що, захопивши, нарешті, ворота, Менгу-хан — на тоді найзначніший полководець Батия — був змушений дати перепочинок своїм військам. Кияни тим часом почали будувати новий вал уздовж нинішньої Володимирської вулиці, від Золотих воріт до Софії. Але однієї ночі було занадто мало, щоб збудувати щось міцне й надійне. Ворог захопив місто.

...У 1981 році, коли реконструювали Майдан Незалежності (тоді — площа Жовтневої революції), археологи М. Сагайдак та В. Харламов знайшли і дослідили залишки оборонного валу, Лядських воріт і побудованих на цьому місці в XVIII ст. Печерських воріт. У підземеллі обладнаного фонтану відкрили музей, який за кілька років закрили.

І ось нова реконструкція майдану. Археологи вважали, що після таких масштабних робіт там для них уже нічого цікавого не лишилося. Але виявилося, що це не так. Завдяки зусиллям начальника Подільської археологічної експедиції Михайла Сагайдака з Інституту археології Академії наук України, тут відновили археологічні розкопки. На досліджуваній ділянці знайдено залишки захисного валу, який прилягав до Лядських воріт, ймовірно в XI—XIII століттях, та вулицю давньоруського часу з рештками двох садиб XI—XII століть. У садибах знайшли численні вироби з металу, кістки, скла та кераміки. Вироби з металу — це ключі, ножі, наконечники стріл, зубило, напилок та псалій, а також залізні окуття від дерев'яного посуду. Серед бронзових виробів — ложечка (напевне, для причащання), а також жіночі прикраси у вигляді підвісок та пряжок. Знайдено дві свинцеві печатки, на одній з яких зображений святий Димитрій. Ймовірно, вона належала князю Ізяславу Ярославичу. Цікавими знахідками є також три монети. Одна — динарій магдебурзького карбування маркграфа Удо III, друга — візантійський фоліс другої чверті XI ст., а час карбування третьої монети не визначений. Крім того, виявлено численні уламки скляного та керамічного посуду XI—XII століть.

— Реконструкція Лядських воріт має стати найзначнішою подією в ході оновлення Майдану Незалежності, — вважає начальник столичного управління охорони пам'яток історії, культури та історичного середовища Руслан Кухаренко. — На місці колишньої Лядської брами мріємо створити символічну «браму скорботи», а також музей, де міститимуться безцінні експонати — свідки тієї трагічної і героїчної пори.

Вікторія ЛИТВИН.

Не тільки для святкового столу

Незадовго до свята незалежності України у нашій столиці помітно подешевшав хліб. Явище знаменне тим, що це, мабуть, перший випадок, коли ціни не лізуть угору, а спускаються вниз.

Прокоментувати подію ми попросили заступника голови міської держадміністрації, кваліфікованого спеціаліста в цих питаннях Юрія РОССАДУ.

— Дехто може зауважити, — каже він, — що це просто щасливий випадок: мовляв, нинішнього року добрий урожай, країна збирає достатньо зерна і, як наслідок, зниження цін на хліб.

Але ж і минулого року, і позаминулого київський хліб був найдешевшим у країні. Бо це результат послідовної політики київської міськдержадміністрації і особисто голови міста Олександра Омельченка.

Давайте простежимо хроніку дій міської влади в цьому питанні. Літо 2000 року. Київська область, на яку так сподівалися, підводить столицю і не продає їй зерна. Голова міста їде сам і посилає гінців у всі регіони України шукати хліб. З труднощами, але нашкрібаємо мінімальну кількість зерна. Та цього мало, бо без конкуренції виробників усталені ціни важко втримати. Дістаємося аж до Казахстану і таки за доступними цінами заповнюємо засіки «Київмлина».

Однак стає ясно, що такими авральними методами можна вийти з ситуації один—два рази, не більше.

І міський голова восени ставить перед нами завдання вийти у цій справі на системну роботу з регіонами. Вирішили зустрітися з керівниками сусідніх областей і домовитися про постійну співпрацю столиці з областями.

Після цих зустрічей і домовленостей столиця іде на безпрецедентний крок: вона закуповує мінеральні добрива, засоби захисту рослин, пальне, комбайни і передає це добро селу — в обмін на майбутній хліб. Причому, за наперед обумовленою ціною. Пізніше міський голова не раз підкреслюватиме: ми прийняли єдино вірне рішення щодо забезпечення Києва зерном. І додасть: така модель співпраці з селом, яке нині в дуже тяжкому матеріальному становищі, зразок для всієї України. Місто повинно допомагати селу постійно, якщо ми хочемо мати достатню кількість сільськогосподарських продуктів.

Таким чином ми підписали угоди з Вінниччиною, Житомирщиною, Чернігівщиною, Черкащиною, тісно працюємо і з іншими регіонами. Нинішнього року, наприклад, створили київський механізований загін, який почав жнивувати на півдні, у Чаплинському районі Херсонщини, і дійшов до центральних та північних районів. Звичайно ж, не задарма, а в рахунок майбутнього хліба. До речі, комбайни замовили не десь за кордоном, а в Херсоні, підтримавши таким чином вітчизняного виробника.

І ось результат: ми заробили стільки високосортного зерна, що області почали змагатися між собою за поставку його в Київ. А це потягло за собою зниження цін. Поки що подешевшали «Український» хліб і батон. Але думаю, що скоро переглянемо ціни і на інші хлібо-булочні вироби.

Думаємо також про інше забезпечення зимового столу киян. На овочевих базах уже засолено понад 200 тонн огірків. На черзі — соління томатів, заготівля картоплі, інших овочів та фруктів. Замовляємо продовольчу продукцію в Одесі, Херсоні — там, де ціни найбільш прийнятні.

Як і завжди, в першу чергу заготовляємо овочеву продукцію для потреб лікарень, дитячих будинків тощо. Однак і для роздрібної торгівлі продуктів буде достатньо.

Таким чином, тривоги за зимовий стіл киянина у нас немає. Уперше за останніх п'ять років надходить така кількість пропозицій від селян, що ми вже можемо вибирати, де краще й дешевше.

Новини

На виконання угоди про співпрацю між Київською міською державною адміністрацією та Координаційною радою національних спілок України на 2001—2003 роки розпорядженням київського міського голови протягом цього року буде виділено необхідні кошти на фінансову та організаційну підтримку діяльності київських організацій творчих спілок, винагороди молодим митцям за кращі дебюти. Також буде відремонтовано будинки творчих спілок, профінансовано проведення різноманітних фестивалів («Золотоверхий Київ», «Діти і зірки балету», «Київська пектораль», «Молодість» та ін.).

Щоб забезпечити економне споживання води, київський міський голова затвердив «Положення про впровадження квартирних приладів обліку споживання холодної та гарячої води».

Для проведення розрахунків за надані послуги за показниками квартирних лічильників води експлуатаційна організація укладає договір із споживачем. Оплата проводиться за показаннями справних та опломбованих приладів згідно з тарифами, затвердженими Київською міською державною адміністрацією.

Для підтримки державної політики в галузі фізкультури і спорту та враховуючи рішення Київської міської ради «Про розширення мережі дитячих та спортивних майданчиків у м. Києві», Олександр Омельченко підписав розпорядження «Про реконструкцію спортивних майданчиків за місцем проживання населення».

Головне фінансове управління столичної держадміністрації повинно профінансувати роботи, пов'язані з реконструкцією спортмайданчиків. Всього планується провести роботи на 110 об'єктах у всіх районах міста.

Міністерство оборони України розпочинає процес передання футбольного клубу ЦСКА місту Києву. Найвірогідніше, клуб тепер називатиметься «Арсенал».

Нині переоформлюють документи і йде пошук придатної заміської бази для клубу. Заплановано також реконструкцію стадіону ЦСКА.

Місто Київ, за попередніми даними, матиме 51 відсоток акцій клубу, а деяка їх частка залишиться у власності Міністерства оборони.

Фото Олександра КЛИМЕНКА та Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Україна процвітатиме з кожним кроком, який віддалятиме її від Росії»

Антиукраїнські заяви багатьох російських політиків та офіційних осіб — не рідкість. Ми їх чуємо мало не щодня. Але сьогодні, з нагоди свята, яке наближається, пропонуємо вашій увазі інтерв'ю з російською правозахисницею Валерією НОВОДВОРСЬКОЮ — людиною мислячою, відомою і авторитетною. Сподіваємося, що її переконання допоможуть і вам, шановні читачі, інакше сприймати тих, хто давно й безнадійно зациклився на ідеї «Великої Росії».

— Валеріє Іллівно, є думка, що російська політична еліта не змирилася і ніколи не змириться з фактом незалежності України. Вони вважають, що це — явище тимчасове...

— Розмови про те, що незалежність України тимчасова і країна неодмінно приповзе до Росії на колінах, помилкові. Це думка не російської еліти, а покидьків суспільства, якими є люди у владних структурах. І якщо навіть вони не кажуть уголос, то неодмінно так думають. Утім, недалекий і невихований хам Лужков волає про це на всіх перехрестях. Давно час дати завдання прикордонникам, щоб його не пускали в Україну. Може, візовий режим потрібен саме для того, щоб різні імперіалісти не ображали українців на їх власній території.

— Отже, в Росії ще збереглися пережитки імперського мислення?

— Російська Федерація — імперія, хоча значно схудла. Її менталітет залишився незмінним, у його основі — колоніальний світогляд. Українська ментальність відрізняється від російської. А для незалежних спостерігачів Україна відрізняється від Росії не тільки в лінгвістичному відношенні. В українському характері більше лицарства, свободи, почуття незалежності. Усе світле, великодушне, що було в Київській Русі, успадкувала не Росія, а Україна як її безпосередня спадкоємиця. У цьому розумінні у двох держав мало спільного. Русифікація України розпочалася ще за Катерини. Відтоді українську мову та національні звичаї топчуть личаками й чобітьми — коли чим доведеться. Українці вміють захищати свою свободу. Захід України чинив опір до 1955 року, українці гідно поводилися і в таборах. Україна за духом близька до Польщі, Литви. Як пише Солженіцин, у щирих українців руки завжди на ножах. А в Росії більшість — холопи, які лижуть чоботи своїм хазяям.

Цікаво, що, наприклад, саме після розвалу Союзу в Україні почали робити чудові історичні фільми про сталінські часи, про події XVIII—XIX століть. Усе-таки відчувається: це інша країна, яка не є цілком невіддільним від Росії шматком. І те, що в Україні не заведено звертатися на «ти», свідчить багато про що.

— На ваш погляд, ідея слов'янського союзу має перспективи?

— Україні не варто з'являтися в компанії з Росією і взагалі їй треба виписатися з СНД. Незрозуміло, як РФ потрапила до «великої вісімки». Будь-яка компанія разом з Росією буде поганою за визначенням. У кабінетах деяких російських політиків висять карти із зеленою лінією, що проходить кордонами Східної України, Північного Казахстану, Білорусі — вони вас уже поділили. Україна процвітатиме з кожним кроком, який віддалятиме її від Росії. Генерал Макашов пообіцяв, що РФ у Києві не зупиниться і дійде до Будапешта. Чи дійде Росія до Будапешта — це питання, а ось Україні треба було б рятувати свою свободу, вступивши до НАТО. Поблизу від Росії свобода України нічим не гарантована, окрім як її національним героїзмом.

Інтерв'ю взяла **Світлана ФІЛІМОНОВА.**
Москва.

Фотофакт

Учора південнокорейським поліцейським довелося добряче попрацювати, аби не допустити сутичок у сеульському аеропорту Кімпо. Річ у тім, що з Північної Кореї до Сеула поверталася делегація, яка брала участь у святкуваннях Дня визволення Кореї у Пхеньяні. Цей вчинок понад 300 громадських, релігійних та профспілкових активістів не сподобався не лише державним органам і південнокорейській прокуратурі (делегати порушили закон про національну безпеку), а й багатьом молодим противникам комуністичного режиму Північної Кореї.

Фото АП.

Молилися за історичну Батьківщину

У місті Прнявор (Боснія і Герцеговина), де компактно проживає значна частина тамтешньої української діаспори, водночас із храмовим святом місцевої греко-католицької церкви Преображення Господнього відбулися урочистості, присвячені 10-й річниці незалежності нашої держави. 18 серпня, *повідомили «ГУ» з посольства України в Загребі,* було відправлено вечірню й всенощну, а наступного дня зранку відбулася святкова літургія. Її на чолі з протоієреєм стафрофорним, деканом греко-католицької церкви всієї БіГ отцем Петром Овадом відправили українські священики з Боснії і Герцеговини, Хорватії, Югославії та Бельгії. Під проводом своїх душпастирів вірні молилися за щасливе майбутнє України та за її десятилітній ювілей. Потім відбувся великий святковий концерт, підготовлений Українською асоціацією творчої інтелігенції «Світ культури», Культурно-просвітницьким товариством ім. Тараса Шевченка та іншими організаціями діаспори. Перед українцями виступив Тимчасовий Повірений у справах України в Хорватії та БіГ (за сумісництвом) Андрій Олефіров. Активістам української громади було вручено Почесні грамоти асоціації «Світ культури». За «постійну підтримку й турботу про забезпечення національних прав української меншини БіГ та її зв'язку з Батьківщиною» грамотою нагороджено також посольство України. Дипломи отримали й близько ста українських дітей з різних сіл і міст Боснії і Герцеговини — недавно вони успішно завершили навчання в літній школі, де рідну мову й літературу, музику і співи їм викладали спеціально запрошені зі Львова вчителі.

Заклик до терпимості

Папа Римський після 60 років перерви відкрив у Берліні своє представництво. Апостольський нунцій вручив вірчі грамоти міністрові закордонних справ Йошці Фішеру. Подія мала великий резонанс, і багато хто з політиків назвав її історичною.

То чому в Берліні так довго був відсутній посланець Святого престолу?

У 1925 році, коли фашизм почав піднімати голову, апостольський нунцій Еугеніо Пачеллі вперше прибув сюди, щоб стежити за розвитком подій. У 1933-му, коли до влади прийшли націонал-соціалісти, архієпископ Пачеллі вже став на ватиканський престол і його називали інакше — Пій XII. А до Берліна він відправив нового нунція — Чезаре Орсеніго. Йому випала тяжка й неприємна місія католицької церкви під час другої світової війни — підписання конкордату між папською курією та гітлерівським режимом. Так Пій XII став мимоволі спільником гестапо в убивстві шести мільйонів євреїв, практично видав ліцензію націонал-соціалізму на геноцид, а папський нунцій, який постійно жив у Берліні в ті похмурі часи, був свідком депортацій «неарійців», у тому числі й католиків, в Освенцім.

Ці зворушливі кадри — дружбу апостольського нунція з фашистськими бонзами — часто показують по документальному каналу німецького телебачення. Прийоми, рукостискання, посмішки... Без благословення Папи Пія XII, звісно, цього не могло б відбутися. А в цей час Сатана робив свою справу: безупинно працювали душогубки, щосили диміли крематорії. Чому ж не протестував Папа, не спробував бодай утрутитися? Адже він добре розумів, що Гітлер не пішов би на конфлікт із Ватиканом. Він знав, що фюрер, ненавидячи християнство, боявся його, Папи. І він міг би покластити край геноциду, розірвавши конкордат між курією та урядом гітлерівського рейху. Але не зробив цього. Чому? На це запитання досі не можуть відповісти історики й дослідники. Як пояснюють високі чини Ватикану, така політика Папи врятувала життя сотням тисяч католиків, про яких він зобов'язаний був турбуватися насамперед. Це правда. Як і те, що розірвання конкордату завдало б руйнівного удару по гітлерівському режиму, що також допомогло б католикам, але й урятувало б життя мільйонам безневинних людей. Проте Папа не сказав свого слова.

Ватиканські дослідники стверджують, що Пій XII не хотів розгрому Гітлера, боючися наступу іншої тоталітарної системи — сталінської. Але й перемоги Гітлерові він також не бажав, бо чудово розумів, що той розтоптав би католицтво. Залишалося змиритися з жертвами. Але чи так уже виправдані вони? Запитання, запитання... Важко, часом нестерпно і неможливо відповідати на них, нелегко знайти історичну істину через багато років. Але примирення і спроба зрозуміти один одного ніколи не буває надто запізнілою.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

Київ

Випробування для євроінтеграції

Президент України Леонід Кучма вважає, що майбутні парламентські вибори стануть «серйозним випробуванням» української демократії і, передусім, євроінтеграційних устремлінь України. Про це він заявив учора на нараді керівників українських представництв за кордоном. «Від результатів виборів залежить, чи вирвемося ми з тіні минулого або ж і далі боротимемося з його привидами», — наголосив Президент.

Від Буша буде Лугар

Президент США Джордж Буш для участі у святкуванні 10-річчя незалежності України відряджає свого посланця — сенатора Діка Лугара. Його в нас добре пам'ятають, адже Лугар є співавтором (разом із сенатором Семом Нанном) американського законодавчого акта, відомого як Програма співробітництва зі зменшення ядерної загрози. В результаті цього заходу з 1991 року знято з бойового чергування понад 5500 ядерних боєголовок у країнах колишнього СРСР. Отож не дивно, що під час нинішньої поїздки сенатор Лугар має взяти участь і в операції знищення останньої пускової шахти ядерних ракет на території України.

На святкування також мають прибути президенти Росії і Польщі Володимир Путін та Александр Квасневський. Путін, згідно з розповсюдженою МЗС України програмою, прилетить до Києва завтра в обід і пробуде в столиці добу. Квасневський візьме участь лише в урочистих зборах 23-го ввечері та подивиться святковий концерт.

Брюссель

Чекали наказу

Лідери країн НАТО вчора вирішували, чи продовжувати операцію з відправки до Македонії військового контингенту для роззброєння албанських бойовиків. Тим часом приготування до відправки 3,5 тисячі військовиків тривали.

Вашингтон

Вигідний бізнес

Як повідомляється в доповіді Конгресу США, продаж зброї країнам, що розвиваються, продовжує зростати, а провідним постачальником на цьому ринку є саме Сполучені Штати. За ними йдуть Франція та Росія. Серед покупців найбільшу активність, як і раніше, виявляють Об'єднані Арабські Емірати.

Кабул

Побачення не дозволили

Троє західних дипломатів залишили Афганістан, так і не домігшися дозволу на зустріч з вісьмома іноземними співробітниками гуманітарної організації «Шелтер нау», яких було заарештовано режимом Талібан за обвинуваченням у проповідуванні християнства. Дипломатам із Австралії, США і Німеччини дозволили лише передати затриманим листи та їжу.

Пекін

Корупційні хитрощі

Уряд КНР у доповіді про боротьбу з корупцією наводить цікаві випадки зловживань службовим становищем. З'ясувалося, наприклад, що один із працівників, який значиться в урядовій організації, — насправді п'ятирічний малюк. В іншій організації отримувала зарплатню людина, котра померла 20 років тому. В міністерському циркулярі сказано, що корупція розбещує китайське суспільство і її треба викорінити.

Фотофакт

Палестинська жінка плаче на руїнах будинку, де кілька днів тому загинули її родич, палестинський активіст Самір Абу Заїд, та двоє його малолітніх дітей. За твердженням палестинців, трагедія сталася внаслідок ракетного обстрілу, вчиненого ізраїльською армією. Ізраїльські військові заявили, що Абу Заїд і його діти загинули внаслідок випадкового спрацьовування вибухового пристрою, призначеного для теракту.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Точка така на карті...

«Голос України» у поліській глибинці

Село Ньньковичі, що в Зарічненському районі, перша згадка про яке датується 1513 роком, не на всіх картах знайдеш. Маленьке, загублене серед лісів, боліт і озер, до якого автобус з райцентру курсує раз на тиждень, віддалене від Рівного більш як на 180 кілометрів і на 8 — від Білорусі. Типова поліська глибинка. Але й тут передплачують і читають «Голос України». У Неньковичах газету одержують у кожному п'ятому із чотирьохсот дворів, тобто тут більше, ніж в будь-якому селі Рівненщини, наших шанувальників.

Поліські мавки

Про красу пейзажів, які оточують Неньковичі, краще Купріна не скажеш (згадайте його знамениту «Олесю»). Вони приваблюють своєю первозданністю і свіжістю. Тут почула легенду про село, яку передають з покоління в покоління...

За переказом, своїм народженням поселення зобов'язане коханню панича й покоївки. Неземної краси дівчина полонила його серце. Від шаленого кохання народився хлопчик. Шляхтич, аби вберегти кохану та сина від гніву матері, яка була проти шлюбу з простолюдинкою, відвіз їх до лісу, побудував хату біля дороги і впродовж усього життя таємно навідувався сюди. Красуня була схожа на лісову мавку: така ж горда, незалежна. Вона мала добре серце і ніколи не відмовляла подорожнім у дахові над головою чи шматкові хліба. Русявий хлопчик весь час крутився біля матусі, а коли та відлучалась, кликав її: «Нене, ненько!...». Тому цю місцину, де невдовзі почали селитися й інші люди, стали називати Неньковичі.

Щось від тієї мавки і в нинішніх неньковицьких дівчатах: такі ж стрункі, вродливі, горді, роботящі, розумні. Багато з

них закінчили вузи, технікуми, стали хорошими спеціалістами. Вчителі — майже всі з місцевих, як і начальник відділення зв'язку Любов Менько. Цікава історія кохання цієї жінки та її чоловіка Миколи Яковича, який очолює місцеве ПОП «Дружба». Ще в першому класі припала до душі хлопчику однокласниця Люба, тоді він по-дорослому заявив: коли виросте, одружиться з нею. Це сприймали як жарт. Але ось уже впродовж багатьох років колишні однокласники йдуть по життю однією стежиною, двох дочок виростили.

Ось такі вони, неньковицькі мавки, краса яких зачаровує на довгі роки.

«Послухай жінку і зроби...»

— пожартував ветеран війни Олександр Юхимович Демчук, коли завітали на його подвір'я з призом — електричною духовкою. Він виграв її у лотерею, яку редакція «Голосу України» розігрує для своїх передплатників.

— Добре, що не послухав свою половину, яка, певно, як і всі жінки, береже кожну копійку з нашої невеличкої пенсії, і передплатив (уже не перший рік) «Голос України». Тепер маю що читати. Та й духовка знадобиться. Ото прийде дружина з поля, порадую її і попрошу пирогів напекти...

До слова, це не перший виграш у Неньковичах. Від «Голосу України» наші читачі вже мали автомагнітолу, каблучку з бурштином, чайний сервіз, ящик сірників виробництва Рівненської сірникової фабрики.

— «Голос України» у Неньковичах та Коморах, які ми теж обслуговуємо, передплачують охоче, — каже начальник сільського відділення зв'язку Любов Менько. — Є й фанати газети в доброму розумінні цього слова. Це — молодий колгоспник Анатолій Могильницький, пенсіонер, колишній бухгалтер колгоспу Максим Олексійович Пархомчук...

Вийшов чималенький перелік. Про кожного з наших читачів жінка розповіла багато цікавого. Скажімо, Василь Павлович Сидонець у війну брав рейхстаг, 93-річний Микола Микитович Клишун, який усе життя пропрацював пасічником, ще й гарно грає на скрипці. Одне слово, що не людина — то цікава життєва історія. У всіх, звичайно, за день не побуваєш, але обійстя ще одного шанувальника нашої газети Івана Якимовича Кочерешка ми не проминули...

Хоча й зірки залишилися на небі

— У нас в хаті свій агітатор за «Голос України», — кивнув на невістку Ганну Іван Якимович, щойно ми ступили на його обійстя. — Листоношею працює, то й займається передплатою. Газету в нашій сім'ї всі читають.

Приємно було чути це від шанованої в Неньковичах людини-фронтовика, першого голови місцевого господарства, який по війні прийняв його від батька (той подався організовувати колгосп у рідне село Кухче). Відтоді намагався довести, що молодість для керівника — не перешкода, а перевага. Завзяття, енергія, з якою взявся до роботи 26-річний голова, передалися й людям. І невдовзі про неньковицький колгосп вже знали в республіці.

— Мені запропонували виступити на республіканській нараді голів колгоспів, — згадує Іван Якимович. — В обкомі партії написали виступ. Та коли я йшов до трибуни, розхвилювався і забув про ту писульку. І розповів про свій колгосп, як міг. Сказав, що на трудодень видаємо колгоспникам по два кілограми пшениці і 42 копійки.

Хрущов тоді запитав у Посмітного: «А скільки у вас?»

Знаменитий на всю України голова змушений був визнати, що у їхньому господарстві на трудодень випадає по півтора кілограми збіжжя...

— Дивись, товаришу Посмітний, щоб твої зірочки не перейшли до цього молодого голови, — пожартував Хрущов.

Зірки, правда, до І. Кочерешка не перейшли, але за свою чесну, сумлінну працю два ордени Трудового Червоного Прапора заслужив. Вони та ще чимало трудових і бойових нагород ледве помістились на новому піджаку ветерана.

Даремно орденів не давали. Люди відчули зацікавленість і працювали до виснаги. Неньковицький колгосп мав прибутки. Тож у Неньковичах раніше, ніж деінде в Зарічненському районі, провели електрику, встановили радіоточки. Першими телевізор почали дивитись.

— Тоді навіть у клуб стільки людей не ходило, як до нас на телевізор, — згадує Іван Якимович. — Навіть з району начальство приїжджало, коли футбольні матчі транслювали.

Жителі Неньковичів багато чого нового пізнали за часів головування І. Кочерешка. Пригадують, як у 1949 році почали вирощувати помідори (досі така культура не була відома поліщукам), як давав голова покуштувати новий для цих місць овоч. Пам'ятають і те, як керівник їздив за саджанцями на Полтавщину і Черкащину, а потім роздавав колгоспникам, щоб посадили біля хати. До цього садків у селі теж не було.

Букет тяжких хвороб виснажив чоловіка, який по інвалідності був змушений вийти на пенсію у 1968 році. Нині без милиць не обходиться. Але не звик сидіти без діла: двадцять вуликів має, з яких щороку викачує до 500—600 кілограмів меду. І нас почастував — дуже смачно. 17-річна онука Валентина допомагає дідусеві на пасіці, її теж бджоли знають.

— Та й касу вона веде, жартує Іван Якимович. — Мені, старому, вистачає й пенсії, то гроші за мед ідуть до гурту, витрачаються на онук-студентok.

— Знаєте, чого найбільше хочу? Щоб Україна стала багатою, — сказав, прощаючись, ветеран, якому акурат на 10-ту річницю незалежності нашої держави виповниться 80 років.

«Конвертована валюта»

Чув те бажання і сільський голова Неньковичів Леонід Крилюк. Підтвердив, що не лукавить перший голова колгоспу, якому болить нинішній стан тепер уже ПОП «Дружба». Новий керівник Микола Менько б'ється, наче риба об лід, щоб подолати занепад, але надто багато згаяно за попередні роки. Рецепту зцілення «Дружби» не знає навіть змудрений досвідом і життям Іван Якимович Кочерешко.

— А взагалі наше село — небагате, — каже сільський голова Леонід Крилюк. — Люди виживають завдяки підсобному господарству. І моя сім'я — теж, бо на зарплату сільського голови не розбагатієш. Ось і донька моя змушена була залишити навчання у Рівному, бо не мали чим заплатити за нього. Ми з дружиною і корову тримаємо, і свиней, і птицю, і чималий шмат городу. І так усі.

Картопля — основна культура в селі. Її кожна сім'я садить по гектару, щоб восени, коли приїздять заготівельники з південних областей, обміняти на олію, пшеницю тощо. Вона тут за «конвертовану валюту». А ще люди тримають худобу, свиней, які потім здають заготівельникам або продають на ринку в Зарічному. Молоко теж виручає, хоча й платять за нього по 40 копійок за літр. Та й то добре. У селі

більше десятка пасічників. Озера неподалік, то й риба, раки на столах повсякчас...

— До кордону з Білоруссю вісім кілометрів, — розповідає голова Зарічненської районної ради Іван Білоус. — Люди човнами-чайками переправляються через Прип'ять, долають три кілометри пішки до білоруського села Жидче, де багато чоловіків та молоді з Неньковичів на сезонних роботах. А з Комор — сусіднього села туди майже вся молодь перебралась, працює у місцевому господарстві.

У Коморах майже всі літні люди — середній вік 73 роки. Батьки їздять в Жидче до дітей не лише в гості, а й на лікування. І, до честі сябрів, ті не відмовляють старенькими у медичній допомозі, яка в них ще безплатна. Одне слово, народна дипломатія діє...

Неньковицькі діаманти

Я б так назвала неньковців, щирих, душевних, милосердних, добрих, які не правлять в тебе паспорт і не шукають користі, коли переступиш поріг їхньої оселі чи попросишся переночувати. Не відмовлять, пригостять, чим багаті, хоча б не порівняла щодо достатку Неньковичі з будь-яким іншим селом на півдні Рівненщини.

Так, найбільше багатство села — люди, які після трудового дня на кладці повідають одне одному про свої радості і печалі.

— Якщо у селі весілля, то всі гуляють на ньому, — каже сільський голова. — Але якщо й біда постукає у дім, її теж розділять на гурт. Не залишать у нас голодними ні сиріт, ні немічних. Ось і про найстаршу 97-річну самотню Анастасію Олександрівну Менько піклуються не лише соціальні працівники, а й сусіди.

І вітаються неньковці до всіх, бажають усім доброго дня, здоров'я. Ось такі вони, читачі і шанувальники «Голосу України» з поліської глибинки.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімках: перший голова неньковицького колгоспу, кавалер двох орденів Трудового Червоного Прапора, інвалід першої групи Іван Якимович Кочерешко; начальник Неньковицького сільського відділення зв'язку Любов Іванівна Менько.

Фото автора.

До 10-ї річниці незалежності України

На порозі нової України

Виставку, присвячену першим витокам становлення нашої державності і боротьби за її утвердження відкрито у Музеї історії міста Києва. Оригінальні матеріали розповідають про бурхливий перебіг подій доби Української Центральної Ради, гетьманату і Директорії. В експозиції представлено унікальні матеріали з особистих архівів сім'ї Грушевських, Петлюри, С. Єфремова, нагороди і особисті речі відомих військових діячів армії УНР М. Капустянського, Є. Коновальця, Р. Сушка. Тут також є матеріали, що відображають діяльність українських дисидентів та правозахисників, які діяли і боролися за волю України в умовах тоталітарного режиму часів СРСР.

Музей... на колесах

У місті Фастів Київської області відкрито музей у залізничному вагоні випуску 20-х років. Головні експонати — матеріали попереднього підписання актів злуки двох держав — УНР та ЗУНР в єдину державу. Музей-вагон встановлено на території місцевого залізничного вокзалу.

Будинок для чорнобильців

Нещодавно у Вишгороді Київської області для переселенців з другої зони передано 32 квартири. А вчора здано в експлуатацію житловий будинок на 238 квартир. В нього заселяться чорнобильці, що працюють у зоні відчуження, ліквідатори аварії на ЧАЕС. Будівлю зведено за кошти з Чорнобильського фонду. Всього за рахунок цього фонду з початку нинішнього року чорнобильці отримали 613 квартир.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Спорт

Події та результати

Хокей

Переважна більшість російських хокеїстів із клубів НХЛ, серед яких Павло Буре, заявили, що гратимуть за збірну Росії на Олімпіаді-2002 у Солт-Лейк-Сіті-2002 лише під орудою В'ячеслава Фетисова. Федерація хокею Росії з розумінням поставилася до цього ультиматуму. Видатного радянського хокейного оборонця, багаторазового чемпіона світу та олімпійських ігор, заслуженого майстра спорту В'ячеслава Фетисова призначено генеральним менеджером і головним тренером російської збірної.

Футбол

Головний тренер збірної Вірменії Варужан Сукіасян оголосив список кандидатів на участь у матчах відбіркового турніру чемпіонату світу-2002 проти збірних Уельсу (1 вересня) та України (5 вересня).

***Воротарі:* Роман Березовський («Торпедо», Росія), Арутюн Абрамян («Аракс»), Араміс Азізян («Арарат»); *оборонці* — Ерванд Сукіасян («Леонідас», Греція), Оганес Демирчан («Аракс»), Саркіс Овсепян («Зеніт», Росія), Арутюн Варданян («Янг Бойз», Швейцарія), Аркадій Дохоян («Аракс»), Армен Патікян («Міка»), Агван Мкртичян («Арарат»); *півоборонці* — Ромік Хачатрян («Олімпіакос», Кіпр), Артур Петросян («Янг Бойз», Швейцарія), Карен Дохоян («Крилья Совєтов», Росія), Альберт Саркісян («Локомотив», Москва, Росія), Артур Восканян, Артак Мінасян (обидва — «Аракс»), Артавазд Карамян, Вардан Мінасян, Рафаель Назарян (усі — «Пюнік»); *нападники* — Андрій Мовсесян («Сатурн», Росія), Армен Шахгельдян («Міка»), Армен Карамян («Пюнік»), Гайк Акопян («Аракс»).**

Підготовку вірменська дружина розпочне 26 серпня. Місце збору — готель «Двін» у Єревані.

Першість України. Перша ліга. 7-й тур.

«Миколаїв»—«Оболонь». 1:0. «Карпати-2»—«Динамо-2». 1:1. «Чорноморець»—«Нива». 1:0. «Електрометалург-НЗФ»— «Сталь». 1:1. «Волинь-1»—«Полісся». 2:0. «Вінниця»—«Нафтовик». 1:0. «Дніпро-2»—«Зірка». 2:0. «Борисфен»—«Прикарпаття». 2:3. ЦСКА-2—«Шахтар-2». 0:2.

	В	*Н*	*П*	*М*	*О*
Волинь-1	4	1	2	10—6	13
Полісся	4	1	1	8—5	13
Вінниця	4	0	3	8—12	12
Чорноморець	4	0	3	9—6	12
Дніпро-2	3	3	1	9—7	12
Сталь	3	2	2	11—5	11
Електрометалург-НЗФ	3	2	2	6—5	11
Шахтар-2	3	2	1	13—6	11
Миколаїв	3	2	2	8—10	11
Оболонь	3	1	3	10—9	10
Зірка	3	1	3	7—7	10
Динамо-2	3	1	1	10—4	10
Прикарпаття	3	0	4	9—8	9
Нафтовик	2	1	3	3—5	7
Борисфен	2	0	4	9—9	6
Карпати-2	1	3	3	5—10	6
ЦСКА-2	1	2	4	4—8	5
Нива	0	0	7	3—20	0

Після матчу сьомого туру чемпіонату України у вищій лізі між київським ЦСКА і ужгородським «Закарпаттям» відбулися зміни у тренерській команді армійців. У зв'язку з незадовільними результатами команди на старті турніру керівництво ФК ЦСКА прийняло рішення усунути з посади старшого тренера Володимира Безсонова, який разом із Олегом Кузнецовим очолив ЦСКА напередодні чемпіонату. Отже, перед відповідальним матчем у Кубку УЄФА з фінським «Йокерітом», який відбудеться завтра в Гельсінкі, на Олега Кузнецова покладено обов'язки головного тренера.

Володимир Безсонов перебуватиме у відпустці. Але подейкують, що він повернеться до колективу вже у ранзі помічника ... Михайла Фоменка. Принаймні президент ФК ЦСКА Олександр Данильчук постійно заявляє в пресі, що робитиметься все можливе й неможливе, щоб Михайло Іванович повернувся до команди. А поки що армійці намагаються налагодити діалог з керівництвом ФК «Металіст» (Харків), у якому працює Фоменко.

***На знімку:* Володимир Безсонов поки що йде у відпустку.**

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Говоримо «залізниця» — маємо на увазі нав'язливий сервіс

Думки з приводу

На десятому році незалежності ми стали багатими. Ну якщо не казково, то такими заможними, що десяток-другий гривень для нас — сміття. Це засвідчила начальник станції Кам'янець-Подільський Південно-Західної залізниці Олена Михайлівна Гуменюк. Так і сказала: «Люди тепер багаті, з ціною не рахуються, їм головне — їхати».

Може, шановна пані начальник і справді обслуговує лише грошовитих людей. Але, за статистикою, тільки в Кам'янці-Подільському із 107 тисяч населення 20 тисяч зареєстровано малозабезпеченими. Трапляється, і вони кудись їдуть.

А дорога починається з квитка. У затишному кам'янецькому вокзалі три каси навперебій пропонують свої послуги. Але що це? Перша зачинилася на обід, друга «оформляє вантаж», працює лише сервіс-каса. Не звертаючи уваги на табличку, люди з'юрмилися за «сервісом». А коли потяглися за гаманцями, обуренню не було меж. За кожен оформлений квиток слід було доплатити ще кілька гривень. Уміє залізниця на голому місці капітал збивати.

— Це ще нічого, — розповів мені сусід по черзі, військовий. — Он у сусідньому місті сервіс-зал відкрили. За вхід до нього — три гривні. Біля каси звичайна черга. Особливо тепер, наприкінці літа. Посидь, почекай на диванчику, погортай пресу. І не соромся за нав'язливий «сервіс» викласти ще вісім гривень. А що ви хотіли, задарма диван протирати?

Не стямилися ще хмельничани від недавнього подорожчання самих квитків, постілі (у кам'янецькому поїзді вона аж шість гривень!), як залізниця-монопольниця насилила ще один гачок. Якщо раптом доведеться повертати квиток, хай навіть не за 6 годин, як гласять правила повернення, а за 66, ви втратите третину вартості. Плюс — 3.30 за «сервіс». Зданий вами квиток тут же продадуть через ту саму «сервіс-касу» з накруткою.

Скоро залізниця не возитиме нас, а, даруйте за неологізм, «сервісуватиме». Ще й дивуватиметься, чому замість виразу щастя на обличчі від спілкування з нею пасажир почувається обідраним та приниженим.

Вона ж навіть квитки іменні продає, чого нема на жодній цивілізованій залізниці світу. Це щоб пасажир, не дай, Боже, не додумався сам його продавати, аби повернути свої законні гроші.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Під знаком спорту і музики

Тижневим спортивно-розважальним марафоном «Поліські ігри» розпочалася минулої суботи в Житомирі широка програма відзначення десятої річниці незалежності України. Переможців з різних видів спорту нагороджуватимуть 24 серпня.

А в неділю міський парк запросив на свято «Яблучний Спас». Звучали мелодії для різних поколінь, була навіть програма з промовистою назвою «Нормальна музика для нормальних людей». У п'ятницю Житомир знову бринітиме музикою — пройдуть фестивалі «Веселка над фонтаном», «Юна хвиля—2001», а художники й поети, юні виконавці представлять свою творчість під час молодіжної акції «Залишаймося з нами». Отож до самого феєрверку нудьгувати не дадуть...

Олексій КАВУН.

Житомир.

Мільйони зів'ялих орхідей

Теореми буття

Літню вродливу жінку в інвалідній колясці я бачила не вперше. І завжди мене вражали живий погляд, красива зачіска і вишуканий одяг, підібраний зі смаком. Ми зіткнулися зовсім випадково, біля поліклініки, де вона чекала свого супутника. Чоловіка, на десять-п'ятнадцять років молодшого за неї.

— Коли мені було 27 років, я мала все, про що навіть не може мріяти жінка. Чоловіка-красеня, який працював дипломатом у Москві, п'ятикімнатну квартиру, двоповерхову дачу. Закінчувала театральне училище і навіть знялася у двох відомих стрічках на кіностудії «Мосфільм». Мені могли позаздрити голлівудські зірки: я мала шалений успіх, у мене були залицяльники — міністри, подруги — жінки відомих політичних діячів. Та закохалася в художника, якого називала Рафаелем. Він ладен був продати свої шедеври з будинком і купити мені мільйон троянд. Принаймні, щочетверга, у день нашого знайомства, він дарував мені орхідеї, які навіть у столиці не завжди можна було знайти. На його день народження ми літали до Парижа, Лондона, Рима... Він навіть не здогадувався, що я заміжня. Я казала, що мої суворі батьки надовго гуляти не відпускають.

Минуло два роки казки. І ось у четвер він повіз мене за місто на кладовище. Підійшов до могили своєї матері, став на коліна і попросив благословіння на наш шлюб. Я скам'яніла, нічого не могла промовити. Бо саме в цей день мала намір назавжди з ним розпрощатися. Нас із чоловіком чекало тривале закордонне відрядження. Мені вистачило сміливості лише непомітно покласти до його кишені заздалегідь написаного прощального листа.

Того вечора я довго не могла заснути. «Сьогодні свого Рафаеля я бачила востаннє», — не виходило з голови. Лише через кілька років я дізналася, що він тієї ночі потрапив в аварію і загинув. Зранку я не встала: мене розбив параліч. Уперше я летіла до Рима без оберемка орхідей, на носилках. Мене лікували найкращі фахівці Європи, але й досі ніхто не може поставити діагноз. Чоловік мене покинув. Я переїхала до Києва і, уявіть собі, ще тричі виходила заміж. Для всіх я була красива тимчасова розвага. Та ніхто з моїх обранців не був таким романтиком, як художник. Мені й досі сняться кладовище і мільйон орхідей. Зів'ялих орхідей...

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Фотофакт

На київському пляжі минулої суботи відбувся конкурс краси «Міс бікіні-2001». На знімку: переможниця конкурсу студентка 2-го курсу Київської консерваторії 18-річна Станіслава Петкова.

Фото Віктора СУВОРОВА (УНІАН).

Злидні гонять від дому

Сільські новини

На лавочці під розлогими деревами біля контори селянсько-фермерського господарства імені Шевченка, що в селі Копиткове Здолбунівського району, примостилися кілька дівчат. Чекали «бригадира», яким визнали Надію Севастяник з огляду на її вік (дівчатам вона у матері годиться) та життєвий досвід.

Цікавлюсь у цих засмаглих на «зеленому курорті» красунь, звідки родом, бо по говірці чую: не з місцевих. Так і є, поліщучки:

— Із села Сварині ми, що у Володимирецькому районі. А тут — на заробітках, цукрові буряки прополюємо.

З'ясувала, що дівчата нещодавно закінчили луцьке профтехучилище, повернулися додому, в Сварині, де їм, крім перспективи стати безробітними, нічого не світило. Не захотіли сидіти у батьків на шиї, гуртом подалися на південь області.

— Ми тут перший сезон. Але люди про це господарство добре відгукуються, кажуть, що керівник Віктор Атаманюк — порядний, ніколи не «кидає» заробітчан, як це вже з багатьма траплялося в інших місцях, — чую від дівчат.

— Нам він пообіцяв за роботу по 1,3 тонни збіжжя та 6 мішків цукру, — приєдналася до розмови і «бригадир».

Жінку погнали від дому злидні. У місцевому господарстві, нічого, крім мозолів, не заробляла. А сімох дітей, троє з яких — студенти, треба навчати, одягати, взувати, годувати. Та й чотирьом учням скільки всього треба до школи. Надія Іванівна цього разу взяла на заробітки і сина-студента: на току він.

Удома на чоловіка Василя, який працює у місцевому лісництві, інших дітей залишила, а ще — добряче господарство: корову, коня, свиней. 47 соток городу обробили перед тим, як вирушати в Копиткове.

— Це вже третя просапка (в кожної з нас по 4,5 — 6 гектарів буряків). Утретє на два — три тижні навідуємося в село. Тут і ночуємо на тракторній бригаді. Дякувати керівникові, безкоштовно харчуємося в їдальні, — каже «бригадирка», — і, наче згадавши свою домівку, стала підганяти дівчат у поле: мовляв, скоріше впораємося, швидше додому поїдемо...

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311150.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України